

bb 65. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke
18.00 órától zárásig:

bh la

1974 . január 30.

64. időjárásjelentés
65. hírjegyzék
/mti/

--
- v é g e

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
Ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: koncz antal
lakatos erzsébet

- 54 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1974. január 31.

bb 1. vágányfelújítások a fővárosban

i don hi bh hgy

1974. január 31.

a fővárosban az idén és a következő esztendőben a villamosvágány-hálózat felújítására, illetve vágányépítési munkákra összesen csaknem 900 millió forintot fordítanak. így az idei program szerint folytatódik a nagyköruti sínek rendbehozatala; a körutnak a wesselényi utca és a margit híd között húzódó pályaszakaszát korszerűsítik. a gellért rakparti, a vörösvári uti, a bartók béla uti, a tanács köruti, a szilágyi erzsébet fasori és a zugligeti uti, valamint a gubacsi uti vágányok felújítása szintén 1974-es feladat. a soroksári ut és a szentendrei ut rendezésével, átépítésével egyidejűleg mindkét útvonalon új sínpályát fektetnek le. a mártírok útján a kistrókus utca és a moszkva tér közötti villamosszakaszt hozzák rendbe.

a budapesti közlekedési vállalat a rossz villamosvasuti pályákat előregyártott vasbeton burkoló elemekkel újítja fel. ehhez olyan anyagot használ, amely rugalmas utpályát biztosít mind a villamosoknak, mind az autóknak. a panel-elemek beépítésével megoldódik a vasuti pályatestek felújításának gépesítése is. előnye, hogy gyorsan lehet dolgozni, a gépek kezelése néhány embert igényel, s a szetrelvények zajtalanabban közlekednek. a nagyfelújításokat a bkv éjszaka végzi majd, így a vágányépítési, vágányfelújítási munkák miatt a forgalmat nem kell elterelni./mti/

M-

--
- i -

bb 2. tatarozások zuglóban és kőbányán

1 don hi bh hgy

1974. január 31.

a kerületi ingatlankezelő vállalatok az idén is jelentős összegeket fordítanak a lakóházak tatarozására, karbantartására. zuglóban például csaknem 100 millió forintot használnak fel ilyen célra. tizenkét épületet, így a gyarmat utca 1., az ilka utca 19. és 43., a mexikói ut 53., a thököly ut 127. és a kerepesi ut 30. szám alatti teljesen rendbehozzák. huszonhárom lakóházon részleges felújítást végeznek. új homlokzatot és tetőt kap egyebek között a várna utca 17., a gizella ut 4/a., az amerikai ut 72. és az ilka utca 41. számú épület. több helyütt, például az amerikai ut 81., 83. és 85. szám alatt a régi erkélyt lebontják és újat építenek. bádógos munkákat végeznek a pétervárad utca 6., a nagybecskerek utca 5. és 7. számú házakban.

a x-xvii. kerületi ingatlankezelő vállalat hasonló felújításokat tervez az idén. kőbányán a bolgár utca 17., a mádi utca 139., a halom utca 40/a. és a tárna utca 4 számú épületeket hozzák rendbe „tetőtől-tálpig,, a tetőszerkezetet a maglódi ut 25., a gergely utca 1., a cserkesz utca 15. és 17., valamint a kada utca 116. szám alatti lakóházakon újítják fel./mti/

bb 3. hajóroncsot emelnek ki a dunából

vid ká bh hgy

1974. január 31.

a duna pozsony és gönyü közötti szakaszán, az 1838-as folyamkilométerkőnél, nagy vállakozáshoz, egy 30 évvel ezelőtt elsüllyedt hajó kiemeléséhez kezdtek hozzá a szlovák vízügyi szervek. a hajó a második világháború idején aknára futott, felrobbant és 600 jugoszláv ellenállóval a fedélzetén - akiket a németek koncentrációs táborba akartak szállítani -, elsüllyedt. pontos adatok nem állnak rendelkezésre, de a hajósok elmondásaiból az a kép alakult ki, hogy kevesen élték túl a katasztrófát. a szlovák szervek eredeti terve az volt, hogy a hajót múzeumnak rendezik be. a kiemelés első kísérlete nem járt sikerrel, mert a hajótest darabokra szakadt. a terv végrehajtásáról azonban így sem mondtak le. ha az időjárás és vízállás kedvező lesz, újból hozzálátnak a kiemeléshez. a szakemberek úgy vélik; mód van arra, hogy a hajófenéket egészben ki tudják emelni. a kiemeléshez a dunán szolgálatot teljesítő magyar vízügyi hajósok is segítséget nyújtanak./mti/

--

- 2 -

bb 4. a cél: kevesebb szénmonoxid, kisebb zaj - a tudomány is segíti a közlekedési ártalmak elleni harcot

1 mir gk zs bh hgy

1974. január 31.

pontos mérések bizonyítják, hogy budapest legforgalmasabb közlekedési csomópontjain - csúcspontok idején - a levegő szennyezettsége eléri a nemzetközileg elfogadott határértékek kilencszeresét is. nem nehéz elképzelni, milyen lesz a belváros levegője tíz-tizenöt év múlva, ha ezalatt nem születnek kellő intézkedések, s közben az ország épjárműparkja megnégyszereződik. a riasztó adatok kapcsán szini béli, a magyar tudományos akadémia közlekedéstudományi bizottságának tagját kérdezte meg miskolczi péter, az mti munkatársa: milyen intézkedéseket javasolnak a szakértők, s hogyan segítik a közlekedéstudományok a környezetvédelem feladatainak megoldását?

- a levegőtisztaság védelmének - hazai viszonyok között - jelenleg az ipar légszennyező hatása elleni védekezés a legfontosabb feladata. tudományos körökben azonban egyre több figyelmet szentelnek az egyéb, többé-kevésbé még feltáratlan szennyező források, közöttük a közlekedés légszennyező hatásainak vizsgálatára. az akadémia elnöksége néhány héttel ezelőtt vitatta meg a közlekedéstudományok helyzetét. az erről szóló jelentés már foglalkozott a közlekedés környezetkárosító hatásaival és az ehhez kapcsolódó kutatási feladatokkal.

- a távlati prognózis szerint - ha nem változtatunk járműveink konstrukcióján - gépkocsijaink az ezredforduló táján négyszer annyi szénmonoxiddal mérgezik a városok levegőjét, mint jelenleg. arról nem is beszélve, hogy a benzínüzemű robbanómotorok égéstermékei különféle rákkeltő anyagokat is tartalmaznak, noha az ezekre vonatkozó ismereteink még meglehetősen hiányosak. a fejlettebb motorozációval rendelkező országok kutatóit azonban egyre behatóbban foglalkoztatják a közúti közlekedés más mérgező „melléktermékei,, a kipufogógázokkal távozó szénhidrogének, nitrogénoxidok és a magas oktánszámú üzemanyagok viszonylag magas ólomtartalma is. e vizsgálatoknak különösen a jövő szempontjából van nagy jelentőségük: az ország járműállományának évente csak 8-10 százalékát teszik ki az új gépkocsik, a használt járművek viszont évről évre jobban szennyezik a levegőt. különösen ha nem gondoskodnak megfelelő beállításokról, rendszeres karbantartásokról. ennek biztosítása igen fontos ágazati, hatósági feladat.

-a közúti járművek ellenőrzése ma még elsősorban a biztonságos üzemeltetés követelményeit tartja szem előtt. a készülő kresz-ben azonban már lesznek olyan előírások is, melyek meghatározzák a járművek kipufogógázainak megengedhető szennyezőanyag-tartalmát is. a közlekedés levegőszennyező hatásainak vizsgálata mellett azonban legalább ilyen fontos feladat a járművek okozta zaj csökkentése.

/folyt. köv./

- 3 -

bb 4. / a cél: ... folyt./ bh

a közúti közlekedés csaknem minden elképzelhető változata szerves egységet alkot az ember közvetlen környezetével, a lakóterületekkel, és a forgalomsűrűség állandó növekedése miatt zajával egyre több gondot okoz a városlakóknak. Jelenleg azonban nincsenek olyan hivatalos előírásaink, amelyek egyértelműen rögzítik az ellenőrzés szempontjait. az új kresz-szabályok előreláthatólag ezen a területen is haladást jelentenek: a forgalomba bocsátás feltételei között a járművek által keltett megengedhető zajszint mértéke is szerepel majd. a közlekedési zajok csökkentésében viszont az egyik legnagyobb feladat a konstruktőrökre hárul, s talán nálunk is többet tehetnek a forgalomtechnikusok és a városfejlesztési szakemberek. a csendesebb közlekedésnek ugyanis lényeges feltétele a nyugodt, egyenletes forgalom. 7 ugyanakkor a településfejlesztés ma már csak a közlekedési rendszerek fejlesztésével összhangban, közös koncepció alapján képzelhető el. emiatt egyre inkább szükség lesz az olyan tervezőmérnökökre, akik jól ismerik a környezetvédelem szakmai követelményeit. ezért örvendetes, hogy felsőoktatási intézményeinkben mindinkább polgárjogot nyer a környezetvédelmi szakemberek képzése - mondotta színi béla./mti/

--

bb 5. odisszeusz ,, visszatér,,

i nn gg zs bh hgy

1974. január 31.

a magyar televízió - tekintettel a nagy sikerre - megismétli az odisszeusz című olasz tévé filmsorozatot. február 17-étől kezdve vasárnap délelőttöként vetítik majd a homérosz műve nyomán készített produkciót./mti/

--

- 4 -

bb 6. iskolai pályázat muzeális értékű tárgyak gyűjtésére

i ol/mm gi hgy

1974. január 31.

a hasznos anyagok gyűjtése közben talált muzeumi értékű tárgyak megmentésére az iskolások körében ismét meghirdeti együttes pályázatát a magyar uttorók szövetsége, a központi muzeumi igazgatóság és a méh. a nyersanyaghasznosító tröszt „mentőakciója”, már a múlt tanévben jelentős sikerekre vezetett: többek között kallódó római kori pénzérméket, egy 1631-ből származó egyházi könyvet és egy 1824-ben készült spanyolozott botvatartót is találtak.

muzeális értékűnek minősítik a gyűjtés során előkerült nevezetes történelmi eseményekkel, kiemelkedő személyiségek életével, tevékenységével kapcsolatos tárgyakat, írásos dokumentumokat, régi újságokat, röplapokat, plakátokat, fényképeket; különös tekintettel a haladó mozgalmak, a munkásmozgalom, valamint a felszabadulás országos és helyi vonatkozású emlékeire. a pályázók jelentkezhetnek régi kiadású vagy más bibliográfiai szempontból értékes nyomdai termékekkel, régi viseleti darabokkal, egyenruhákkal, jelvényekkel, zászlókkal, céh-emlékekkel, agrár- illetve ipartörténeti érdekességű, valamint népi és művészi értékű használati eszközökkel, dísz tárgyakkal is. az általuk muzeális értékűnek tartott tárgyakat mutassák be a gyűjtést irányító pedagógusoknak és véleményüktől függően a helybeli, budapesti pedig a megfelelő szakmai muzeumi munkatársainak. a muzeumi szakemberektől majd meg, hogy a bemutatott tárgy megfelel-e a pályázat feltételeinek. a muzeális értékűnek elfogadott tárgyat a gyűjtő, az uttorócsapat és az irányító pedagógus nevének, címének feltüntetésével - a nagyobb méretű tárgyról mellékelt fotóval és leírással együtt - a méh tröszt propaganda irodájának címére /vi. jókai tér 6 szám alá/ kell beküldeni 1974 május 31-ig. a beérkezett tárgyak értékelésük után a területileg vagy szakmailag illetékes muzeumi gyűjteményébe kerülnek, a gyűjtő nevének feltüntetésével.

a szakemberek által legértékesebbnek ítélt muzeális tárgyak gyűjtőit jutalomtáborozással, könyv-ajándékokkal és az ország valamennyi muzeumba egy évre érvényes díjtalan bétépővel jutalmazzák. jutalomban részesítik az ilyen tárgyakat beküldő uttorócsapatgyűjtő munkáját irányító pedagógust is. /mti/

--

NF

- 5 -

bb 9. /gazdag ... 1. folyt./g1

az ndk és Magyarország közötti kulturális egyezmény keretében ekkor bonyolítják le az ndk barátsági és kulturális napokat a magyar fővárosban és vidéken. találkozó lesz többek között azokkal a magyar szocialista brigádokkal, amelyek német antifasiszta, kommunista hősök nevét viselik. ugyancsak májusban magas szintű művészetlegáció látogatására is számíthatunk a baráti szocialista országból. a világhírű rendező, felsenstein alkotásaiból ebben az időszakban filmhéten vonultatják fel a legjelentősebbeket. a német antifasiszták harcáról, 1933-45 közötti küzdelmükről dokumentumkiállítás számol majd be a magyar érdeklődőknek. /mti/

--

bb 10. új köntösben a szegedi széchenyi tér

1974. január 31.

vid/ká g1 hgy

szegeden befejezték az impozáns középületekkel övezett széchenyi tér rekonstrukcióját. az országnak ez az egyik legszebb, s legnagyobb - több mint 50.000 négyzetméteres - tere mintegy tízmillió forintos költséggel kapott új „köntös”, már korábban eltávolították a parktűkröket övező, több kilométer hosszú cifra öntöttvas korlátot, így jobban érvényesül a nyáron délszaki növényekkel, pálmákkal, tulipánokkal, virágok tizezeivel betelepített park szépsége. diszkivilágítást kaptak az emlékművek, szobrok, szökőkutak, platánfák, a tanácsháza, emellett tucatnyi „világítótorony”, mintegy 50.000 wattos teljesítménnyel áraszt éjszaka is nappali fényt. a meggyorsult közlekedési ritmusnak megfelelően újjáépítették az utahálózatot: részben automata-, másrészt az áthaladó villamosok által kapcsolt közlekedési lámparendszert alakították ki, s több mint száz férőhelyes gépkocsiparkolót alakítottak ki. /tmti/

--

bb 11. horst sindermann életrajza

1974. január 31.

bc g1 zs hgy

horst sindermann, a német demokratikus köztársaság minisztertanácsának elnöke 1915. szeptember 5-én született drezdában. 1929-ben lépett a német kommunista ifjúsági szövetségbe. 1933-ban antifasiszta tevékenység miatt letartóztatták és 9 hónapi börtönbüntetésre ítélték. 1935-ben 6 évi fegyházbüntetésre ítélték. fegyházbüntetésének letöltése után 1945-ig a sachsenhauseni és a mauthauseni koncentrációs táborokban raboskodott.

/folyt. köv./

- 8 -

NA

bb 11. /horst sindermann ... 1. folyt./g1

1945 és 1947 között a drezdai és karl marx stadt-i megyei pártlap főszerkesztője, majd 1950-ig a járási pártbizottság első titkára karl marx stadtban és lipcsében.

1950-től 1953-ig a halles megyei pártlap - a freiheit - a főszerkesztője. 1954 és 1963 között a nszép kb agitációs és propaganda osztályának vezetője, illetve a kb titkára. 1959-ben a kb póttagjának, 1963-ban a kb tagjának és pb póttagjának választották, 1967-től a politikai bizottság tagja.

1963-tól 1971-ig a halles megyei pártbizottság első titkára volt. 1971 május 12-én az ndk minisztertanácsának első elnökhelyettesévé, 1973 október 3-án pedig az ndk minisztertanácsának elnökévé választották.

1963-tól az ndk népi kamarájának tagja. több magas állami kitüntetés tulajdonosa. /mti/

--

NA

-9-

bb 12. gépipari berendezések huszmillió rubelért - ndk gépek a textilipari rekonstrukcióhoz

i sz/gg um st hgy

1974. január 31.

a technimpex külkereskedelmi vállalat és ndk-beli partnerei közt 1974-ben már mintegy huszmillió rubel értékű lesz a kereskedelmi forgalom.

a magyar vállalat csaknem ötmillió rubelért exportál az idén, elsősorban szerszámgepeket, cipőipari, műanyagipari berendezéseket az ndk-ba. ebben az évben első ízben már magyar gyártmányu, numerikusan vezérelt szerszámgépsorokat is rendeltek az ndk-beli partner vállalatok.

a technimpex import-partnerei közül az egyik legjelentősebb az ndk. 1974-ben legalább 15 millió rubel értékben vásárolnak ebből az országból, többek között textilipari, nyomda- és papíripari berendezéseket, hidraulikaelemeket. folyamatosan érkeznek - a hazai textilipari rekonstrukcióhoz - például a pamutnyomóipari vállalat, a hódiköt telepére nagy teljesítményű textilgépek. jelenleg sikkötőgépek importjának lehetőségeiről is tárgyal a technimpex.

a partnerek már megállapodtak, s hamarosan aláírják azt a 12 millió rubeles szerződést, amelynek értelmében ndk berendezéseket szállítanak a szikra nyomda 1976-ban kezdődő rekonstrukciójához.

a technimpex és az ndk partnerek közötti szerszámgépgyártás-szakosodási megállapodás után most a kooperációs lehetőségeket vizsgálják. a danuvia gyár már a múlt évben 18 hidraulikus tokmány-automatát szállított az ndk-ba, ezeket több orsós revolver-esztergába építették. 1974-ben már 45 berendezést gyártanak magyar hidraulikával felszerelve az ndk-ban, s a partnerek közösen értékesítik ezeket harmadik piacon. a szerszámgépiparon belül további együttműködési lehetőségeket is keresnek a magyar és ndk partnerek. /mti/

--

- 10 -

7.55/um

930g

bb 13. a szovjet mezőgépipar idén megkezdí az új típusú szk-5-ös kombájnok szállítását

i jt/tm um hgy

1974. január 31.

a hazai mezőgazdaságban jól bevált szovjet szk-4-es kombájnok új, továbbfejlesztett változatának, az szk-5-ös arató-cséplőgépek szállítását idén megkezdí a szovjet külkereskedelem - erről tájékoztatták az agrotársulat illetékesei az mti munkatársát. a szállításra vonatkozó szerződéseket már megkötötték. az szk-5-ös első példányait eredményesen próbálták ki a mezőgazdasági gépkísérleti intézet mérnökei.

az új gép teljesítményét a konstruktőrök megnövelték, s így a gazdaságok egy-egy kombájjal nagyobb területről takaríthatják majd be a termést. a gép teljesítményének fokozását jelzi, hogy a másodpercenkénti ugynevezett szemáteresztő-képességet négyről öt kilogrammra növelték a tervezők. az szk-5-ös kombájn vágószerkezetének szélessége is nagyobb, mint az szk-4-es típusé. az arató-cséplőgép szállítását áprilisban kezdik meg, és az aratásig 700 gépet vehetnek majd át a gazdaságok. további ezer berendezés folyamatosan érkezik az év hátralévő részében.

eredménnyel jártak az agrotársulat kereskedelmi tárgyalásai a hazai mezőgazdaságban kedvelt, ugyancsak szovjet gyártmányú mtz-50-es traktor importjáról. a tavalyinál nagyobb mennyiségű erőgépet biztosít a szovjet külkereskedelem; a szerződések szerint 1974-ben 4400 mtz-traktorral gyarapodik a hazai mezőgazdaság gépparkja. /mti/

--

bb 14. napirenden: a bőrgyárak szennyvizének tisztítása

i ol/mm um hgy

1974. január 31.

az ipari szakemberek és a tudósok összefogtak, hogy együttesen oldják meg a bőrgyárak szennyvizének tisztítását. a bőrgyárakban alkalmazott technológiával együtt jár, hogy a sok meszet, különféle, nehezen bontható cserzőanyagot tartalmazó szennyvíz mérgezi és piszkítja a folyók vizét. a könnyűipari minisztérium megbízása alapján a bőripari kutató intézet foglalkozik a bőrgyári szennyvíz-kezelés gyakorlati kérdéseivel, s részt vesz a kgst bőr- és cipőipari gazdasági és műszaki tudományos kutatásokat koordináló állandó munkacsoportjától kapott elírányu feladat megoldásában is.

/folyt.köv./

- 11 -

8.00/um

930g

bb 14./ napirenden: ...1.folyt./um

az érintett nagyvállalatok közül a pécsi bőrgyár már 1971-ben szerződést kötött a mélyépítési tervező vállalattal egy tanulmányterv kidolgozására és egy félüzemi méretű kísérlet sor végrehajtására. körültekintő felmérések, laboratóriumi vizsgálódások egész sora után nagyértékű kísérleti berendezéseket állítottak üzembe, hogy megoldják a szennyvíz biológiai és kémiai tisztítását. a végső értékelés után döntenek majd el, melyik kezelési módot alkalmazhatják a leghatékonyabban.

a budapesti bőripari vállalat 1972 nyarán a szerves vegyipari kutató intézettel kötött szerződést a vállalat fővárosi gyáraiban keletkező szennyvizek tisztítási technológiájának kidolgozására. elsőnek a táncsics bőrgyár tervek szerint 1975-ben munkába álló - napi 60 tonna nyersbőr feldolgozásával keletkező szennyvízmennyiség tisztítására alkalmas - berendezésére dolgoznak ki technológiai sémát.

a simontornyai bőrgyárban újszerű, átalakított biológiai rendszert működtetnek, s iszaptömörítéssel kísérleteznek az egész bőriparra nézve biztató eredményekkel.

a bőripari kutató intézet illetékességi hangsúlyozzák: azok a vállalatok, amelyek ezt a problémát mindösszeig nem tudták megoldani, jelentős kártérítést kénytelenek fizetni. /mti/

--

bb 15. kevesebb ügyfél a minisztériumi panaszirodán

i kf/fk um hgy

1974. január 31.

csökkentek a panaszok, viszont gyarapodott a minőséggel kapcsolatos reklamációk száma - állapította meg az országos kereskedelmi főfelügyelőség, amely értékelte a belkereskedelmi minisztériumban működő panaszok és bejelentések irodájának tevékenységét.

az iroda - ahová a legtöbbször mint legmagasabb fórumhoz gyors intézkedés reményében fordulnak - a múlt év utolsó negyedében 288 bejelentést vizsgált meg, s 600 telefonérdeklődő ügyét azonnal elintézte. a panaszoknak több, mint a fele változatlanul az iparcikk-kereskedelmet marasztalta el. figyelemre méltó viszont, hogy a kifogások negyede a vásárlók tájékozatlansága miatt alaptalannak bizonyult.

/folyt.köv./

- 12 -

8.05/um

ghog

bb 15./kevesebb ügyfél....folyt./um

sokan kifogásolták egyebek között egyes cikkek - például a horganyzott csövek, a zománcozott fürdőkádak, a vasalások - krónikus hiányát. többen érdeklődtek az otthon-kiállításra bemutatott olcsó „csabi”, nevű gyermekszoba-berendezés iránt, amelyet - mint kiderítették - az ipar az idén nem kíván gyártani. csupán néhányan szóltak fel egyes gyermekruházati cikkek, cipők, méret-, illetve választék hiánya miatt. örvendetesen -

30 százalékkal - csökkentek az árproblémákkal foglalkozó bejelentések. az árdrágításra vonatkozó 28 bejelentés is mind alaptalannak bizonyult, az ellenőrzés megállapította, hogy szabálytalanság nem történt. növekedtek viszont a minőséggel kapcsolatos reklamációk, a panaszosok közül sokan kifogásolták a garanciális javítóhálózat tevékenységét. az iroda jelentése a reklamációkkal kapcsolatos vállalati bolti adminisztrációt túlzottnak tartja, s megállapította, hogy helyenként nem az előírásoknak megfelelően intézik a panaszosok ügyeit.

az iroda vizsgálata alapján az érintett vállalatok, szövetkezetek fegyelmi eljárásokat kezdeményeztek, több dolgozót figyelmeztettek, s helyeztek át más munkakörbe. javaslatukra az okf átfogó ellenőrzést tervez a garanciális javítások és a reklamációk intézésének helyzetéről. /mti/

--

bb 16. menetrendszerű patyolat-járatok a zalai községekben

vid/um ká hgy

1974. január 31.

a zala megyei patyolat vállalat a községekbe is kiterjeszti a háztól-házig szállítást. a vállalat jelenleg 16 község lakóitól vállal rendszeresen mosást és ruhatisztítást, márciustól azonban 110 községre terjeszti ki ezt a szolgáltatást. a menet-

rendszerű gépköcsi járatokkal hetenként összegyűjtik a mosni, tisztítani valót, s házhoz is szállítják. /mti/

--

- 13 -

8.15/um

ghsg

bb 17. újabb nukleáris műszerek az iparnak - sűrűségmérés és klórmeghatározás sugárzó anyagok segítségével

vid/um ká hgy

1974. január 31.

a veszprémi vegyipari egyetem radiokémiai tanszékén - ahol több mint két évtizede foglalkoznak radioanalitikai kutatással - újabb sugárzó anyaggal működő műszereket szerkesztettek. már az ipari üzemekben is kipróbálták azt a sűrűségmérő berendezést, amelynek segítségével elsősorban a szénfeldolgozásnál, valamint a cement és timföldgyártásnál pontosan meghatározhatják a folyadék szilárd anyag tartalmát. újdonságnak számít a szer-

ves anyagok klór tartalmának radioanalitikai mérése is, amelyet főleg a műanyagiparban alkalmazhatnak majd. az új analitikai műszerek jelentőségen igen nagy, hiszen a nagyüzemi technológiák fejlődése, az automatizálás, a számítógépes folyamatszabályozás elterjedése, egyre korszerűbb elemzési módszereket kíván. olyan eljárások szükségesek, amelyekkel a technológiai rendszer zavarása, csövek, tartályok megbontása nélkül meg lehet állapítani a vegyi anyagok összetételét és a folyadékszintet. erre a célra a radiosugár bizonyult a legjobbnak, hiszen az alfa, béta, gamma és neutron sugár roncsolás nélkül áthatol a berendezésen, a sugár változása pedig információt ad az anyag összetételéről. az ezen az elven alapuló új veszprémi műszereknek igen nagy jövőt jósolnak, különösen a nehézipar, ezen belül a vegyipar üzemiben. /mti/

--

bb 18. munkáséletmód - kutatás az alföldi mezővárosokban

vid/um ká hgy

1974. január 31.

érdekes helytörténeti és művészettörténeti dokumentumok, kiadványok előkészítésén dolgoznak az idén szolnok megye múzeológusai, a megye iparosodó mezővárosaiban tanulmányt készítenek a munkáséletmód alakulásáról, a mezőgazdaságból az iparba áramlott dolgozók helyzetéről. több kiadvány és tanulmány kapcsolódik szolnok 900 éves jubileumához. kötetbe foglalják a „szolnoki vár látképei”, című tanulmányt, a város felszabadulás utáni fejlődését. külön kiadvány taglalja majd a közlekedési centrum vasut- és közuti közlekedésének átalakulását. a helytörténeti művek sorát gazdagítja törökszentmiklós történeti olvasókönyve és a karcagi május 1. tsz krónikája.

/folyt.köv./

- 14 -

8.20/um

g⁵⁰g

bb 18./ munkáséletmód ...folyt./um

művészettörténeti vonatkozásban rövidesen elkészül a művészeti élet szolnokon a XIX. század második felében című tanulmány. az anyagból katalógus készül a pettenkofen és kortársai című, szolnokon, budapesten és bécsben 1975-ben rendezendő kiállításához. elkészül a szolnoki művésztelep élete című tudományos munka, valamint az a dokumentum-összeállítás, amely a tanácsköztársaság időszakában mutatja be a művészet egyik alföldi fellegvárát./mti/

--

bb 19. üzemtörténeti monográfiák baranyában

vid/um ká hgy

1974. január 31.

baranyában érdekes kezdeményezés született: felkutatják, feldolgozzák a legjelentősebb ipari és mezőgazdasági üzemek történetét, s könyv alakban kiadják. országosan is egyedülálló üzemtörténeti monográfia-sorozat születik így módon, amelynek most jelent meg a 10. kötete. ez a mű a pécsi nyomdászat kétszáz éves múltjával foglalkozik, az 1773-ban alapított engel-féle nyomdától a mai nagy tipográfiai üzemig, a pécsi szikra nyomdáig.

az üzemtörténet talán a legelhanyagoltabb területe volt ezideig a helytörténeti írásunknak. ez abból a régi, helytelen szemléletből eredt, mi szerint a gyár vagy a gazdaság pusztán munkahely, nem meghatározó színtere az eseményeknek. holott az üzem léte és működése átformálja egy-egy település egész arculatát, amire jó példa a termelőszövetkezeteknek a falu életében betöltött szerepe. a gyárak és bányák, a szövetkezetek és a gazdaságok dolgozói maguk is szenvedélyes érdeklődéssel fordulnak üzemük múltja felé, kutatják munkahelyük történetét, elődeik tevékenységét, harcát.

történeti mű jelent meg eddig négy pécsi üzemről: a sörgyárról, a gázgyárról, a nyomdáról és az építőipari vállalatról, valamint hat mezőgazdasági üzemről: a villányi és a bolyi állami gazdaságról, a majsi táncsics, a lippói béke öre, a belvárdgyulai közös ut és a mohácsi új barázda tsz-ről. jelenteg további három kötet van előkészületben, mégpedig pécs egyik legrégebbi üzeme, a több mint 200 éves börgyár, s két kiváló baranyai termelőszövetkezet, a bolyi kossuth és a kátolyi új élet tsz történeti monográfiája.

/folyt.köv./
8.25/um

- 15 -

g⁵⁵g

bb 19. / Üzemtörténeti ...folyt./um

megírásukhoz a szerzők felhasználták, illetve felhasználják a rendelkezésükre álló összes dokumentumot és a dolgozók személyes közléseit, visszaemlékezéseit, azon túlmenően, hogy a kor történelmi számára nélkülözhetetlen segédanyagot nyújtanak, segítik a jelenlegi üzemvezetést is. a történeti folyamat feltárása, az üzem mai képének megrajzolása ugyanis sok tanulsággal és ösztönzéssel szolgál a további működéshez, fejlesztéshez. évente három-négy üzem-monográfia lát napvilágot, így módon tehát a hetvenes és a nyolcvanas évek során - várhatóan - kialakul a teljes baranyai üzemtörténeti könyvtár. /mti/

--

bb 20. új, gazdaságos építési technológiák bevezetésének lehetőségeit vizsgálják borsodban

vid/um ká hgy

1974. január 31.

borsod megyében a negyedik ötéves terv időszakában elsősorban az ipari központokba, miskolcra, ózdra, kazincbarcikára, leninvárosra összpontosították a lakásépítkezéseket: a miskolci házgár termékeiből szereltek össze új lakótelepeket. a területfejlesztési koncepció alapján az ötödik ötéves terv időszakában fejlesztik a regionális alközpontokat is. új lakótelepek építését tervezik többek között sárospatakon, sátorajauhelyen, mezőkövesden. ezeken a településeken a járulékos beruházások költséges volta miatt házgári elemekből nem gazdaságos az építkezés, a hagyományos technológia pedig lassú.

a borsod megyei tervező vállalatnál heckenast péter ybl-díjas főmérnök irányításával most munkacsoport alakult. feladata: megvizsgálni azokat a korszerű lakóház-építési technológiákat, amelyek gazdaságosan alkalmazhatók azokon a területeken, ahol házgári elemekből nem célszerű az építkezés. a munkacsoport a különböző öntött építési technológiák bevezetésének lehetőségeit, gazdaságosságát vizsgálja. kijelöli a területeket, elkészíti az épületek vázlattervét és költségkiadását. a tanulmány alapján dönt majd a megyei tanács a módszerek alkalmazásáról. /mti/

--

- 16 -

8.30/um

g^gg

bb 21. budapestre érkezett horst sindermann, az ndk miniszterelnöke

t bc/se-ju -cz

1974. január 31.

fock jönnek, a magyar népköztársaság minisztertanácsa elnökének meghívására csütörtökön hivatalos, baráti látogatásra hazánkba érkezett horst sindermann, a német demokratikus köztársaság minisztertanácsának elnöke. horst sindermann kíséretében van wolfgang rauchfuss miniszterelnökhelyettes és herbert krolkowski külügyminiszterhelyettes.

a vendégeket a ferihegyi repülőtéren fock Jenő, a kormány elnöke üdvözölte. jelen volt timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, karakas lászló munkaügyi miniszter, bacsoni Jenő külkereskedelemlügyi minisztériumi államtitkár, dégen imre államtitkár, az országos vízügyi hivatal elnöke, marjai józsef külügyminisztériumi államtitkár, dr. orbán lászló művelődésügyi minisztériumi államtitkár, dr. várkonyi péter államtitkár, a kormány tájékoztatási hivatalának elnöke, dr. perjési lászló, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága külügyi osztályának helyettes vezetője.

a vendégek érkezésénél jelen volt günter kohrt, a német demokratikus köztársaság budapesti, valamint kovács imre, a magyar népköztársaság berlini nagykövete is. /mti/

--

bb 22. földrengés

t ni/tm-ju -cz

1974. január 31.

szerdán este éjjél előtt budapesten fölmordult a föld gyomra, a poharak összekoccantak a vitrinekben, pedig emberi kéz nem érintette őket. földrengés volt-e, vagy sem? - tették fel maguknak a kérdést, akik a első órában észlelték a remegő, imbolygó mozgást a lábuk alatt.

a földrengésjelző obszervatórium ^{esetközeli} tájékoztatása szerint a földmozgás szerdán este 23 óra 56 perc 50 másodperckor történt. a lökések ereje a richter-skála - amely a földmozgás energiáját fejezi ki - szerint 2-es erősségű volt az intézet környékén. az 1956. január 12-i dunaharaszti földrengés 5.6 erősségű volt. a mostani földmozgás észleléseinek összegyűjtése folyik a földrengésjelző obszervatóriumban. a budapest-körüli szeizmogramok adataiból megrajzolják az izofeiszta rezgés-hálózati térképet, amelyen meghatározzák majd a földrengés epicentrumát, és a mért legnagyobb erősséget. az intézet tájékoztatása szerint a legerősebb földmozgás budapesttől nyugat-délnyugati irányban 10-15 kilométer távolságban lehetett. /mti/

--

9.20/ju

10¹⁵g

- 17 -

bb 23. a legjobb lengyel filmek

tr-ju -cz

1974. január 31.

sorozatos bemutatójára kerül sor a lengyel kultúrában február 4-11 között. Levetítik a hamu és gyémánt, a mater johanna, utban párizs felé, a nyár utolsó napja, kés a vízben, és egy nő a hajón című filmalkotásokat. az előadások nyilvánosak, és minben este 7 órakor kezdődnek. /mti/

--

bb 24. halálra gázolta az autóbusz

ni/gk-ju -cz

1974. január 31.

pécs belterületén szerencsés jános 23 éves gépkocsivezető, helyi lakos a volán 12. sz. vállalat autóbuszát nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette és halálra gázolta az uttesten fekvő gombár lajos 34 éves tsz-takarmányos, pécsi lakost. a vizsgálat szakértő bevonásával folyamatban van. /mti/

--

bb 25. nyolc év, 22 nemzetközi nagydíj, - újabb sikert értek el a hungaroton lemezek

t ró/tm-ju -cz

1974. január 31.

mint már hírül adtuk, a közelmúltban két újabb hungaroton kiadvány nyerte el a francia hanglezakadémia nagydíját. a magyar népzene 11., négylemezes, és liszt ferenc: szent erzsébet legendája című háromlemezes album a 21. illetve 22. díj az értékes nemzetközi elismerések sorában. ebből az alkalomból csütörtökön a vörösmarty téri kulturpalotában a magyar hanglezakadémia gyártó vállalat sajtótájékoztatót tartott, ahol megjelentek a hanglezak alkotói is.

/ folyt. köv./

10.25/ju

- 18 -

11³⁰g

bb 25. / nyolc év ... 1. folyt./-ju

bartók béla és kodály zoltán szerkesztették a magyar népzene tára című gyűjteményt, amely írott formában, hangjegyekben mutatja be a magyar népdalkincs zömét. a magyar népzene lemez-sorozat célja, hogy életrekeltsse a népzene, oly módon, ahogy a különböző vidékeken élő népi énekesek, hangszeresek hagyományai-ban él. a magyar tudományos akadémia és a néprajzi intézet munkatársainak sokéves gyűjtő munkáját kínálja az album, amely nemcsak a magyar népzene iránt érdeklődőnek értékes, hanem mindazok számára, akik alaposabban kívánnak foglalkozni az új magyar zene klasszikusainak muzsikájával. örömteli eseményként könyvelték el, hogy az eddig megjelent mindkét albumot nemzetközi díjjal tüntették ki. a magyar népzene I. négylemezes album 1970-ben jelent meg, és a német hanglezakritikusok nagydíjával tüntették ki, a múlt évben megjelent magyar népzene II. című albumot a francia hanglezakadémia jutalmazta nagydíjjal. a sorozatot az mta népzenei anyagából rajeczky benjámín állította össze, zenei rendezője antal dóra, hangmérnöke csintalan lászló volt.

liszt ferenc: szent erzsébet legendája című romantikus oratóriuma első ízben jelent meg hanglezeken. ebben a művében a nagy zeneköltő elsőként alkalmazta a romantika zenedramai elveit. világibb, operaszerűbb, mint a - szintén nagydíjat nyert - krisztus oratórium, de mindezek mellett életművének két nagy oratórius alkotását még ma is ritkán szólaltatják meg koncerten. a magyar hanglezakfelvétel érdekessége pozsonyban készült, magyar és szlovák közreműködőkkel. a szóló részeket kovács koslos, miller lajos, sólyom nagy sándor, andor éva, komlóssy erzsébet, bordás györgy, gregor józsef, dusan turinic, eugénia kraicirova éneklé, a szlovák filharmónia énekkara, a pozsonyi csehszlovák rádió gyermekkara, és a szlovák filharmónia zenekarának kíséretében ferencsik jános vezénylete mellett. a hanglezakfelvétel zenei rendezője mátyás jános, hangmérnöke csintalan lászló volt. /mti/

--

bb 26. másodfoku forgalomkorlátozás a 36-os számú főközlekedési úton

vid/ká-ju -cz

1974. január 31.

pályavédelmi okokból február elsejétől másodfoku forgalomkorlátozást vezetnek be a 36-os számú polgár-pyiregyháza közötti főközlekedési út 13-25 kilométeres szelvénye között.

a forgalomkorlátozás megtiltja, a négy tonna tengelynyomású, súlyosabb járművek közlekedését, az ennél kisebb járművek óránkénti sebessége nem haladhatja meg a negyven kilométert. /mti/

--

11.10/ju

- 19 -

12¹⁰g

bb 27. horst sindermann megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét

t bc/tm-ju zs -cz

1974. január 31.

horst sindermann, a német demokratikus köztársaság miniszterelnöke és kísérete csütörtökön délelőtt a hősök terén megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét.

a koszoruzásnál jelen volt dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese, szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke, roska istván külügyminiszterhelyettes, kovács imre, a magyar népköztársaság berlini nagykövete és bérces emil vezérőrnagy. /mti/

--

bb 28. az első tavaszi gépszállítmány a nádudvari-rendszerhez

vid/ká-ju -cz

1974. január 31.

csütörtökön megérkezett a nádudvari kukorica és ipari-növény-termelő rendszer központjába, a nádudvari vörös csillag tsz-be az idei első tavaszi gépszállítmány. amerikai john deere traktorokat raktak ki a vagonokból. a szervíz után néhány nappal már a társult gazdaságokban lesznek a nagy teljesítményű erőgépek. a következő hónapokban összesen 79 kukoricatermelő gépsor tartozékait várják. ezek között lesz százhárom john deere kombájn, százhusz kombinátor, száztizenkét vetőgép, ötvenkét sorpermetező és húszhat sorközművelő kultivátor. /mti/

húszhat

--

bb 29. 152 lakás csaknem 10 millió forint szociális kedvezményel

vid/kz-ju kz

1974. január 31.

százötvenkét lakásos szövetkezeti ház épül a salgótarjáni béke-telepen. a szövetkezet tagjai fiatal házaspárok. a városi tanács közreműködésével segítette a fészekrakásokat, az állam nyújtotta szociálpolitikai kedvezmény együttes értéke pedig csaknem 10 millió forint. a négyemeletes, százötvenkétlakásos épületet a kivitelező tanácsai építőipari vállalat szakaszosan adja át, az elsőnek elkészült ötvenkét lakásba csütörtökön kezdték meg a beköltözést, de még az idén az ifjúsági lakásszövetkezet valamennyi tagja elfoglalhatja új otthonát. /mti/

--

11.40/ju

- 20 -

12¹⁵g

bb 30. váci mihályra emlékeznek a szülővárosa

vid/ká-ju ká

1974. január 31.

ez évben lenne 50 éves váci mihály, a magyar lira egyik kiemelkedő alakja. születésének 50. évfordulója alkalmából szülővárosában, - nyiregyházán- és szabolcs-szatmár megyében ünnepségsorozattal emlékeznek a költőre. az első rendezvényekre ezekben a napokban kerül sor. csütörtökön nyiregyházán, a szabolcs megyei állami építőipari vállalat ifjúsági klubjában és a fegyveres erők klubjában mutatták be a váci verseiből összeállított műsort. pénteken mérk-vállalon emlékeznek meg váci mihályról. /mti/

--

bb 31. tizenötezer élőnyul csongrádból

vid-ju kz

1974. január 31.

csongrádban január utolsó napján zárult a vadászati idény első szakasza, az élőnyulak befogása. mintegy 15.000 tapsifűlést értékesítettek, a legtöbbet a székkutasi, a hódmezővásárhelyi, a szentesi, a csongrádi és a szegvári vadásztársaságok. a szállítmányért kerek számban 5 millió forintot kaptak az exportáló vállalatától. puskacső elé viszont nagyon kevés nyul került, mert az utóbbi években a törzsállomány tervszerű növelésére törekcszenek.

a fácánszezon február végéig tart, de már legalább 60.000 mezei szárnyast értékesítettek, amire a korábbi esztendőkhöz hasonló időszakában még nem volt példa. a hótakaró nélküli enyhe tél nehezítette a vadászatot, mert a fácánok nem verődtek össze nagyobb csapatokba, hanem szétszóródtak a szántóföldeken, ahol megtalálták az élelmet. ettől függetlenül az erdőkben elhelyezett etetőket a vadászok rendszeresen feltöltötték a takarmánnyal, hogy odaszoktassák, ,, összetartsák,, a szárnyasokat. /mti/

--

11.50/ju

- 21 -

12²⁵g

bb 32. új üzlettipus a vendéglátóiparban - a keripar ételbár-
bemutatója

t kf/gk-ju hgy

1974. január 31.

a kereskedelmi berendezésektől és gépeket gyártó vállalat
magyarországon most meghonosodó üzlettipus, az ételbár tel-
jes berendezését mutatta be csütörtökön az újságíróknak dolmány
utcai gyáregységében.

híjj Imre termelési igazgató elmondotta, hogy a korsze-
rű vendéglátást és táplálkozást szolgáló ételbár akár önálló
üzletként, akár meglévő vendéglátó üzem, például szálloda, esz-
resszó külön egységként üzemeltethető. a berendezés étkező,
tároló, tálaló, kiszolgáló pultsorból, elektromos sütő-főző ké-
szüléksorból és bárszékekből áll. a készülékeket,
a pultokat a kgst-szabvány ajánlásainak és a vendéglátóipari mé-
retrendszer követelményeinek megfelelően olyan építőköcska elemek-
ből alakították ki, amelyek lehetővé teszik különféle típusú és
kapacitású üzletek berendezését. az ételbárban közvetlenül a pult-
nál ülő vendégek előtt - konyhakész, sütésre-főzésre teljesen
előkészített nyersanyagból - készítik az ételüket korszerű szagel-
szívó berendezés ,, védelme,, alatt,

a keripar az idén a hazai vendéglátó ipar megrendelésére
25 ételbárt állít elő, jövőre pedig már exportra is jut a korsze-
rű üzletberendezésekből. az első ételbárt a várbeli fortuna ven-
déglátó kombinátban nyitja meg rövidesen a pest-budai vendéglátó
vállalat. /mtl/

..

bb 33. megelőzik a traktorok felborulását

vid/kz-ju hgy

1974. január 31.

a traktorok felborulását megelőző jelzőkészüléket szerkesz-
tett radványi elemér, a nyugat-dunántúli vízügyi igazgatóság dol-
gozója. a ,,ra-jel,, névre keresztelt szerkezet piros lámpát kap-
csol be a vezető előtt, ha az erőgép dőlésszöge a megengedettnél
nagyobb. ha a vezető erre sem reagál, a gép csengetéssel figyel-
mezteti a felborulás veszélyére.

/ folyt. köv./

12.06/ju

- 22 -

bb 33. / megelőzik a ... 1. folyt./-ju

az újítónak az adta az ötletet a jelzőkészülék megkonstru-
álásához, hogy a medosz nyilvántartása szerint évente átlagosan
3000 borulásos baleset történik. főként a hegy- és dombvidékek
mezőgazdasági munkái, s a nagy földmunkával járó vízügyi, ki-
termelő és más tevékenységek során gyakori az ilyen. a felboru-
ló traktorok több ízben maguk alá temetik a vezetőt, és ebből
évente 45-50 halálos baleset származik. a készülék tehát adott
esetben életet, de minden körülmények között társadalmi tulaj-
dont ment. a mezőgazdasági, vízügyi és erdőgazdasági dolgozók
munkavédelmében nagy jelentősége van. a gyártására a buda-
pesti argon gépipari és elektromos szövetkezet vállalkozott.
/mtl/

..

bb 34. jubileumi zárszámadó közgyűlés hollókon

vid/kz-ju hgy

1974. január 31.

huszonöt évvel ezelőtt tíz hollóközi szegényparaszt három-
száz hold földdel, két családi házzal, két gazdasági épülettel
és egy pár lóval termelészövetkezetet alapított. az alapítás
negyedszázados jubileumáról csütörtökön a zárszámadási közgyű-
lésen emlékezett meg a már 2621 holdon gazdálkodó petőfi tsz tag-
sága. az alapítók közül heten még élnek, sőt négy közülük dolgo-
zik is a közös gazdaságban, amelynek jelenleg százhatvencét tag-
ja van. az alapítókat követő hollóközi tsz-parasztok is örökölték
azt a makacsságot, amellyel a pionirok törték, művelték, a köves,
mostoha talajt, míg végre kezessé vált, s a tavalyi gabona termés
már meghaladta a megyei átlagot. a buza 35 mázsát, a tavaszi ár-
pa több mint 30 mázsát adott hektáronként. a dombos, lejtős terü-
leteken takarmányfélétet termesztenek, ezek közül különösen a lu-
cerna hálálta meg a gondoskodást: hektáronként 54 mázsát termelt,
husz mázsával többet a megyei átlagnál. a közös gazdaságnak hu-
szonöt éve jól működő, évenként negymillió forintot jövedelmező
kőbányája is van. a termelészövetkezet közös vagyona tavaly meg-
haladta a harmincmillió forintot - egy év alatt több, mint négy-
millió forinttal gyarapodott. a tagságnak kifizetett nyereség
összege meghaladta a kétmillió forintot.

a hollóköziek eredményes gazdálkodása lehetővé teszi, hogy
évről évre fejlesszék termelészövetkezetüket, 1974-ben például
kilencmillió forintot költenek utépitésre, gépvásárlásra.

a csütörtöki jubileumi közgyűlésen részt vett hoffer istván,
a nógrád megyei tanács elnöke is. a hét alapító tagnak kitün-
tetéseket adott át. /mtl/

12.20/ju

- 23 -

13⁰⁰

felhasználható: a minisztertanács üléséről szóló kommuniké

kiadása után !!

bb 35. a helyi címer és zászló használatának, a diszpolgári cím adományozásának szabályozása

pr/tr um zs hgy

1974. január 31.

az mti hirmagyarázója írja:

a tanácsok népképviselői-önkormányzati szerepének növekedésével az elmúlt esztendőben előtérbe került a települések helytörténetének, haladó hagyományainak kutatása, felelevenítése, s így fogalmazódott meg az igény a helyi címer és zászló használatára, a diszpolgári cím adományozásának lehetőségére. /az elmúlt esztendőben budapest és az ország 35 más városa alkotta meg a település címerét, használta rendezvényeken, helyi ünnepségeken városhoz való tartozás kifejezésére, a társadalmi tevékenységért nyújtott erkölcsi elismerés, érmek, oklevelek díszítésére. néhány esetben helyi, városi zászlókat is használtak - ez egyébként külföldön már széleskörű gyakorlat. számos tanács adományozott továbbá az elmúlt években diszpolgári címet, igaz nem egységes tartalommal, jelentőséggel. / az alkotmány rendelkezik a népköztársaság címeréről és zászlójáról, s minisztertanácsi rendelet szól a népköztársaság címerének használatáról. ez a rendelet azonban a helyi címerhasználatról nem intézkedik, s egy 1970-ben kelt utasítás is - utalva a várható szabályozásra - csupán ajánlási jelleggel határozta meg a helyi címeralkotás alapelveit. a minisztertanács mostani határozata egységesen szabályozza mind a helyi címer és zászló alkotását és használatát, mind a diszpolgári cím adományozását.

kimondja, hogy helyi címet és zászlót a fővárosi, a megyei városi, a városi, továbbá különösen indokolt esetben - előzetes engedély alapján - a nagyközségi és a községi tanács alkothat. a helyi címer a település történelmi múltjára és mai jellegzetességére utaló jelkép, a magyar népköztársaság címerét nem helyettesítheti. ha az államigazgatási tevékenység során a népköztársasági címer használata kötelező, azzal együtt a helyi címer nem tüntethető fel.

/folyt.köv./

- 24 -

12.27/um

13¹⁰g

bb 35./a helyi címer ...folyt./um

a helyi címer használható - egyebek között - a tanácsülés meghívóin, felhívásokon, programokon, terveken, a település történetével, életével, fejlődésével foglalkozó kiadványokon, emléktárgyakon, a tanács által alapított diszokleveleken, emléklapokon, kitüntető vagy emlékérmeken, ünnepségeken, rendezvényeken, a külföldi kapcsolatokban és az idegenforgalmi propagandában. a helyi zászló egyszínű anyagon a helység címerét és nevét tüntetheti fel, nem helyettesítheti a magyar népköztársaság zászlóját, valamint a nemzetközi munkásmozgalom vörös lobogóját. a helyi zászló kitűzhető például a tanács ülésein, a település életének jelentős eseményein, megkülönböztetésül több község részvételével tartott rendezvényeken, s az állami és a vörös zászló elsőbbsége mellett a tanácsi szervek, vállalatok, intézmények ünnepségein, rendezvényein.

a minisztertanácsi határozat kimondja, hogy a diszpolgári cím a település és a lakosság érdekében végzett kiemelkedő tevékenységért adományozható. a cím adományozását jelentős évfordulókhoz, állami, vagy helyi eseményekhez kell kötni, a javaslatot a helyi politikai, társadalmi és tömegszervezetek véleményének kikérésével a végrehajtó bizottság készíti elő és terjeszti a tanács elé.

a helyi címer és zászló alkotásáról és használatáról, valamint a diszpolgári cím adományozásáról szóló minisztertanácsi határozat végrehajtására a minisztertanács tanácsi hivatalának elnöke utasítást adott ki. /mti/

--

bb 36. öntözővíz 2000 hektárra

vid/um kz cz

1974. január 31.

több hétig tartó előkészületi munkák után csütörtökön üzemkész állapotba helyezték a gönyű határában lévő dunai uszó vízkivételi művet. az uszómű a nagyszentjánosi állami gazdaságnak kétezzer hektár öntözéséhez szolgáltat vizet. a víz az uszóműből öt átemelő telepen át jut a gazdaság mintegy 15 kilométer hosszú zárt csatornahálózatba, onnan pedig 50 kilométer hosszú hordozható csőhálózaton a földekre. elsőnek a búzát öntözik majd. /mti/

--
- 25 -

14.10/um

Tóth

t

felhasználható: a minisztertanács üléséről szóló kommuniké

kiadása után !!

bb 35. a helyi címer és zászló használatának, a diszpolgári cím adományozásának szabályozása

pr/tr um zs hgy

1974. január 31.

az mti hirmagyarzója írja:

a tanácsok népképviselői-önkormányzati szerepének növekedésével az elmúlt esztendőben előtérbe került a települések helyörtönetének, haladó hagyományainak kutatása, felelevenítése, s így fogalmazódott meg az igény a helyi címer és zászló használatára, a diszpolgári cím adományozásának lehetőségére. /az elmúlt esztendőben budapest és az ország 35 más városa alkotta meg a település címerét, használta rendezvényeken, helyi ünnepségeken városhoz való tartozás kifejezésére, a társadalmi tevékenységért nyújtott erkölcsi elismerés, érmek, oklevelek díszítésére. néhány esetben helyi, városi zászlókat is használtak - ez egyébként külföldön már széleskörű gyakorlat. számos tanács adományozott továbbá az elmúlt években diszpolgári címet, igaz nem egységes tartalommal, jelentőséggel. /az alkotmány rendelkezik a népköztársaság címeréről és zászlójáról, s minisztertanácsi rendelet szól a népköztársaság címerének használatáról. ez a rendelet azonban a helyi címerhasználatról nem intézkedik, s egy 1970-ben kelt utasítás is - utalva a várható szabályozásra - csupán ajánlási jelleggel határozta meg a helyi címeralkotás alapelveit. a minisztertanács mostani határozata egységesen szabályozza mind a helyi címer és zászló alkotását és használatát, mind a diszpolgári cím adományozását.

kimondja, hogy helyi címert és zászlót a fővárosi, a megyei városi, a városi, továbbá különösen indokolt esetben - előzetes engedély alapján - a nagyközségi és a községi tanács alkothat. a helyi címer a település történelmi múltjára és mai jellegzetességére utaló jelkép, a magyar népköztársaság címerét nem helyettesítheti. ha az államigazgatási tevékenység során a népköztársasági címer használata kötelező, azzal együtt a helyi címer nem tüntethető fel.

/folyt.köv./

- 24 -

12.27/um

13¹⁰g

bb 35./a helyi címer ...folyt./um

a helyi címer használható - egyebek között - a tanácsülés meghívóin, felhívásokon, programokon, terveken, a település történetével, életével, fejlődésével foglalkozó kiadványokon, emléktárgyakon, a tanács által alapított diszokleveleken, emléklapokon, kitüntető vagy emlékérmeken, ünnepségeken, rendezvényeken, a külföldi kapcsolatokban és az idegenforgalmi propagandában. a helyi zászló egyszínű anyagon a helység címerét és nevét tüntetheti fel, nem helyettesítheti a magyar népköztársaság zászlóját, valamint a nemzetközi munkásmozgalom vörös lobogóját. a helyi zászló kitűzhető például a tanács ülésein, a település életének jelentős eseményein, megkülönböztetésül több község részvételével tartott rendezvényeken, s az állami és a vörös zászló elsőbbsége mellett a tanácsi szervek, vállalatok, intézmények ünnepségein, rendezvényein.

a minisztertanácsi határozat kimondja, hogy a diszpolgári cím a település és a lakosság érdekében végzett kiemelkedő tevékenységért adományozható. a cím adományozását jelentős évfordulókhoz, állami, vagy helyi eseményekhez kell kötni, a javaslatot a helyi politikai, társadalmi és tömegszervezetek véleményének kikérésével a végrehajtó bizottság készíti elő és terjeszti a tanács elé.

a helyi címer és zászló alkotásáról és használatáról, valamint a diszpolgári cím adományozásáról szóló minisztertanácsi határozat végrehajtására a minisztertanács tanácsi hivatalának elnöke utasítást adott ki. /mti/

--

bb 36. öntözővíz 2000 hektárra

vid/um kz cz

1974. január 31.

több hétfőig tartó előkészületi munkák után csütörtökön üzemkész állapotba helyezték a gönyű határában lévő dunai uszó vízkivételi művet. az uszómű a nagyszentjánosi állami gazdaságnak kétezzer hektár öntözéséhez szolgáltat vizet. a víz az uszóműből öt átemelő telepen át jut a gazdaság mintegy 15 kilométer hosszú zárt csatornahálózatba, onnan pedig 50 kilométer hosszú hordozható csőhálózaton a földekre. elsőnek a búzát öntözik majd. /mti/

--
- 25 -

14.10/um

Tóth

t

bb 37. csajkovszkij, puccini, vörösmarty művek a szegedi szabadtéri játékokon - elkészült a műsornaptár

vid/um kz cz

1974. január 31.

a szegedi városi tanács végrehajtó bizottsága csütörtöki ülésén jóváhagyta a szabadtéri játékok 1974. évi végleges programját. eszerint az idén folytatódik a klasszikus magyar drámák bemutatása a dóm téri színpadon. a játékokat július 20-án vörösmarty czillei és a hunyadiak című kétrészes történelmi drámájával nyitják meg, s az előadást július 21-én és 27-én megismétlik a budapesti nemzeti színház művészeinek a közreműködésével.

kacsón pongrác jános vitéze iránt az elmúlt évben olyan nagy volt az érdeklődés, hogy sokaknak nem jutott már jegy e népszerű daljáték megtekintésére. ezért lényegében a tavalyi díszletekkel és szereplőkkel az idén ismét négy alkalommal - július 26-án, 28-án, augusztus 2-án és 10-én - szerepel a műsorban. fellép a játékokon a több mint száz tagú minszki balett. ez az együttes még nem szerepelt hazánkban. augusztus 3-án és 4-én csajkovszkij hatyuk tava című balettjét mutatja be. puccini turandotja 1965-ben nagy sikert aratott a dóm téren. az idén ismét műsorra tűzik. augusztus 9-én, 11-én és 19-én láthatják az érdeklődők. a játékok igazgatósága a mű főbb szerepeire kiváló külföldi énekeseket szerződtet.

+ gardával
a magyar állami népi együttes új egész estét betöltő műsor-összeállításával lép majd színpadra augusztus 15-én, 18-án és 20-án. /mti/

bb 38 . vetik a retek a duna-tisza közén

vid/um kz cz

1974. január 31.

az enyhe téli napokon pótolják az őszi elmaradt szántást, vetésre készítik a talajokat bács-kiskun megyében. a korai burgonyát termelő duna menti falvakban megbontották a prizmákat, s hajtathoz válogatják a gumókat. az előcsiráztatott burgonyát március első napjaiban ültetik ki a szabadba. az előző évinél nagyobb területen termesztik a primőr-burgonyát. a vidék hagyományos retektermő körzetében, kiskunfélegyháza háztáji gazdaságai-ban hozzáláttak a vetéshez. fólia alá vonták a kiskerteket, s így a szabadföldinél korábban várható a kiskunfélegyházi retek megjelenése a piacokon. a vetéstől számítva 6-7 hét múlva folyamatosan érkezik innen a friss áru a fogyasztókhoz: a jelzések szerint több mint 8 millió csomó. /mti/

14.15/um

- 26 -

bb 40. honismereti térképet készítenek, honismereti híradót adnak ki vas megyében

vid/um kz cz

1974. január 31.

elkészítik vas megye honismereti térképét, folytatják a településkutatást, s megjelentetik a honismereti híradót - jelentették be csütörtökön szombathelyen, a hazafias népfront vas megyei helytörténeti és honismereti bizottságának ülésén. a honismereti térképen feltüntetik, hol működnek a megyében honismereti körök, egyéni kutatók, krónikairók, számba veszik kik, hogyan foglalkoznak munkásmozgalmi, üzemtörténeti, szövetkezeti, néprajzi, irodalmi, természettudományi hagyományokkal. a térkép elkészítéséhez segítséget adnak a népfront bizottságokon kívül a tanácsok, a múzeumok és a tudományos ismeretterjesztő társulat szakemberei.

a településkutatás mintegy kétéves munkát jelent. célja az, hogy felderítse: a mai községek egykori helyén voltak-e várak, kastélyok, régi templomok, temetők, hogyan hívták korábban a települést, a jelenlegi községrészeknek, tanyáknak önálló nevük volt-e régebben, milyen következményekkel jártak a korábbi és a jelenlegi összevonások.

az eddigi kutatások alapján megállapították, hogy vas megyében mintegy 150 olyan község van, amelynek korábban más volt az elnevezése. az ezzel kapcsolatos hagyományokat és érdekességeket is fel kívánják deríteni.

a bizottság a népfront, a tanácsi és társadalmi szervek közreműködésével, a megyei művelődési és ifjúsági központ gondozásában ez évtől kezdve rendszeresen megjelenteti a megyei honismereti híradót és ezzel is segítséget nyújt a további munkához.

az ülésen elhatározták azt is, hogy hazánk felszabadulásának 30. évfordulójára felfrissítik a krónikairást, s több pályázatot írnak ki. /mti/

14.20/um

- 27 -

bb 39. kiránduló-autóbusz önköltségi áron - természetbarát klub alakult kaposvárott

vid/kz-ju -cz

1974. január 31.

természetbarátok klubja alakult kaposvárott. a szakszervezetek somogy megyei tanácsának kulturális és sportbizottsága szervezte. a szabadidő jobb kihasználása, az egészséges, sok mozgással egybekötött életmód népszerűsítése a célja. távlatilag arra törekszik, hogy az üzemi dolgozók többsége válassza hasznos időtöltésnek a természetjárást. ezért a programját megismertetik valamennyi üzemi szocialista brigádjával. a kiránduló autóbuszok az üzemek előtt indulnak majd és önköltségi áron szállítják a munkásokat. /mti/

--

bb 41. ittasan vezetett

-ju -cz

1974. január 31.

ittasan vezette gépkocsiját kabók jános, 50 éves gépkocsi-vezető, gyáli lakos és a xviii. kerület, nagykovácsi úton elütötte lakatos józsef 23 éves alkalmi munkás, ócsai lakost. lakatost a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. kabók ellen eljárás indult. /mti/

--

bb 42. időjárásjelentés

-ju -cz

1974. január 31.

a meteorológiai intézet jelenti január 31-én csütörtökön 13 órakor:

változó felhőzet, csapadék nélkül

európában mindenütt több fokkal melegebb van a sokéves átlagnál. csak a szovjetunió európai területének északkeleti, valamint skandinávia északi részén nem emelkedik napközben sem a hőmérséklet nulla fok fölé. a szovjetunió említett térségében egész éjjel havazott, a brit-szigeteken és franciaország nyugati részén esett az eső. ezen kívül olaszország egyes vidékein volt kisebb eső az elmúlt éjszaka. közép-európában valamint nyugat- és dél-európa nagy részén hosszabb ideje párással, többfelé ködös idő van, de számottevő csapadék már több hete nem hullott. ebbe az időjárási zónába tartozik a kárpát-medence és környéke is.

/ folyt. köv. /

13.12/ju

- 28 -

bb 42. / időjárásjelentés ... 1. folyt./-ju

hazánkban szerdán párással, elsősorban reggel és délelőtt néhány helyen ködös idő volt. az ország keleti felében több órán át sütött a nap, leghosszabb ideig az alföld délkeleti részén, ahonnan 6-7 óras napsütés is jelentettek. a hőmérséklet a kora délutáni órákra általában plusz 3- plusz 5 fokig emelkedett, csak egy két tartósan ködös helyen maradt 0, plusz 3 fok között. este a nyugati határ közelében néhány helyen szitálni kezdett az eső, de a lehullott csapadék sehol sem érte el a mérhető mennyiséget. az éjszaka, az ország nagy részén enyhe volt a hőmérséklet általában plusz 2, mínusz 4, északkeleten mínusz 4- mínusz 6 fokig csökkent. csütörtökön délelőtt ismét párással, egy-két helyen ködös idő volt. a hőmérséklet 11 órára plusz 1, plusz 6 fokig emelkedett.

budapesten szerdán a hőmérséklet napközéértéke 3,7 fok volt, 4.6 fokkal magasabb a százéves átlagnál.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 771 mm, gyengén süllyed.

várható időjárás péntek estig: változóan felhős, párással, csapadék nélkül. egy-két helyen még éjszakai köd. mérsékelt, időnként megélnéköd déli, délkeleti szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában plusz 2- mínusz 3 fok között, északkeleten mínusz 5 fok körül, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 3-8 fok között.

távolabbi kilátások kedd reggelig: párással, ködös, enyhe idő, legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek 0- mínusz 5 fok között. legmagasabb nappali hőmérsékletek plusz 3- plusz 8 fok között. jelentős mennyiségű / legalább 5 mm / csapadék az ország területének 20 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél 313 cm. /mti/

--

13.25/ju

Tóth

- 29 -

bb 43. a belföldi szerkesztőség anyagainak jegyzéke január 31-én 13 óráig:

se-ju -cz

1974. január 31.

1. vágányfelújítás
2. tatarozások
3. roncsot emelnek ki a dumából
4. közlekedési ártalmak elleni harc
5. odisszeusz
6. iskolai pályázat
7. a lopott holmit árulta
8. zsírolvasztó berendezés
9. ndk kulturális központ programja
10. a szegedi széchenyi tér rekonstrukciója
11. sindermann életrajz
12. ndk textilipari gépek
13. sz-5-ös kombájnok
14. a börgyárak szennyvizének tisztítása
15. kevesebb panasz
16. patyolat-járatok
17. nukleáris műszerek
18. munkáséletmód
19. üzemtörténeti monográfiák
20. építési technológiák
21. megérkezett sindermann
22. földrengés
23. lengyel filmek
24. halálra gázolta az autóbusz
25. lemez sikerek
26. forgalomkorlátozás
27. kőszobrász
28. gépszállítmány
29. lakások szociális kedvezményel
30. váci műsorok
31. élőnyul csongrádból
32. a keripar bemutatója
33. megelőzik a traktorok felborulását
34. zárszámadás hollókn
35. a helyi címer
36. öntözés
37. szegedi műsornaptár
38. vetik a retket
39. kiránduló autóbusz
40. honismereti térkép
41. ittasan vezetett
42. időjárás
43. hírjegyzék

/mti/

13.22/ju

--
- 30 -

bb 44. új áruházak szeged új negyedében

vid/kz-ju -cz

1974. január 31.

Szeged legnagyobb új negyedében - a tarján városrészben - már több mint huszezen laknak. a többségük gyári munkás illetve a szomszédos szénhidrogén medence olajbányásza. a nagyszabású lakásépítkezéssel egyidőben igyekeznek megteremteni a megfelelő egészségügyi, kulturális, szórakozási lehetőségeket is. a különféle állami és szövetkezeti szervek szinte egymással versengve építik és nyitják meg a boltokat, áruházakat, vendéglátó helyeket. az első modern abc áruházat a szövetkezetek csongrád megyei értékesítő központja építette. a mintegy 4 millió forintos költséggel kialakított áruházat csütörtökön nyitották meg. hamarosan elkészül az állami kereskedelem mintegy 1.400 négyzetméter alapterületű abc áruhaza is. a boltja, hogy a legszükségesebb cikkeket zárás után is megkaphassák a vásárlók automaták is működnek majd. a jövő év végéig együttesen mintegy 7.000 négyzetméter alapterületű új bolt és áruház nyílik az új negyedben. /mti/

--

bb 45. szemléletbeli változást sürget a vegyipari ujitók tanácskozása

t sb/gk-ju -cz

1974. január 31.

a vegyiparban 1948-tól - becslések szerint - több mint 4 milliárd forint értékű megtakarítást eredményezett az ujitási mozgalom, de az iparág dolgozóinak véleménye szerint a lehetőségek még nagyobbak. e lehetőségek kihasználásáról, a mozgalom fejlesztéséről tárgyalt csütörtökön a nehézipari miniszteriumban az iparág ujitóinak és feltalálóinak csaknem 300 küldötte.

dajka ferenc, a vegyipari dolgozók szakszervezetének főtájkára nyitotta meg a tanácskozást, majd górnagy sándor nehézipari miniszterhelyettes vont mérleget az ujitási mozgalom negyedszázads eredményeiről, és megjelölte a legfontosabb feladatokat. szembeszállt azzal a helytelen szemlélettel, amely

szerint műszaki dolgozónak nem illik ujitást benyújtania. rámutatott arra, hogy az utóbbi időben kétségtelenül nagy feladatokat kellett megoldani a hivatásszerűen végzett műszaki fejlesztési munkában, de sohasem volt olyan hivatalos álláspont, amely háttérbe kívánta volna szorítani a munkaköri kötelezettségen túl végzett műszaki fejlesztést, tehát ujitások, találmányok kidolgozását. szemléletbeli változás szükséges ahhoz is, hogy a vállalatok nagyobb gondot fordítsanak az ujitómozgalom szervezésére, pályázatok rendszeres kiírásával és még sok egyéb módon lássák el feladatokkal az ujitókat, s ehhez adják meg a szükséges műszaki segítséget is.

/ folyt. köv. /

13.37/ju

- 31 -

7,bb 45. / szemléletbeli változást ... 1. folyt./-ju

Lehetőséget kell teremteni arra, hogy az esetek túlnyomó többségében a véleményezés során közvetlen kapcsolatba kerüljön az ujtó és a szakvéleményező. a szemlélet megváltoztatásának örövendetes jele volt az, hogy a korábban megtartott vállalati ujtási tanácskozások őszintén és önkritikusan vizsgálták a mozgalom fejlesztésének lehetőségeit, elsősorban a helyi problémákat tárták fel, s gondok többségét saját erőből kívánják megoldani.

a vitában sok felszólaló tett javaslatot a mozgalom fejlesztésére, és megbizta az iparág 40 küldöttét, hogy észrevételeiket, indítványukat terjesszék majd az országos ujtási tanácskozás elé. /mti/

--

bb 46. az első termelési rekord a diósgyőri új nemesacél finomhengermű közpsorán

vid/kz-ju -cz

1974. január 31.

az új esztendő első munkanapján kezdték meg az üzemszerű termelést a diósgyőri Lenin kohászati művek új nemesacél finomhengerművének közpsorán. a csaknem háromszáz méter hosszú, hat egységből álló automatikus vezérlésű hengersonon három műszakban dolgozó brigádok már az első hónapban termelési rekordot értek el. csütörtökre virradóan nemcsak teljesítették az első hónapra előírt hatszáz tonnás hengerlési tervüket, de azt száz tonnával túl is szárnyalták.

a szakemberek elismeréssel szólnak arról, hogy a negyedik ötéves terv egyik legjelentősebb kohászati beruházásaként elkészült közpsor teljes gépi berendezést az ndk-ból a magdeburgi Thaelmann cégtől vásárolták, mint az első havi teljesítmény is dokumentálja a berendezések kitűnően beváltak. ez különösen jelentős, ha tekintetbe vesszük, hogy a szomszédos csarnokban már szerelik a magyar és az ndk-ból érkezett szakemberek a finomhengersort, amelynek berendezéseit ugyancsak a magdeburgi Thaelmann művek gyártotta. a tervek szerint ennek a kipróbálása az év utolsó negyedében történik meg. /mti/

--

+ Ernst

13.47/ju

- 32 -

bb 47. üzemben a „mezei repülőterek,, borsodban

vid/kz-ju -cz

1974. január 31.

borsod megyében üzembe helyezték a „mezei repülőteret,, a mezőnagymihályi állami gazdaság klementinai üzemejében két gép szórja az őszi gabonákra a fejtrágyát. az időjárástól függően a gépek naponta nyolc-tizenkét alkalommal szállnak fel. csütörtökön például kereken ezer hektárra szórtak ki a műtrágyát. elvégzik mind a mezőnagymihályi, mind pedig a hejőmenti állami gazdaság iparszerűen művelt kukorica tábláinak a vegyszerezését, később pedig a gyomtalanítását is.

a növényvédelmi repülőgépek lehetővé teszik, hogy bár a talaj még sáros a növényzet máris megkapja a megfűtő „serkentő-szereket,, földi gépek ezt a munkát csak a vetés károsításával tudnák elvégezni. /mti/

--

bb 48. folytatódott a felsőoktatási intézmények vezetőinek országos tanácskozása

t szö/mm-ju -cz

1974. január 31.

a budapesti műszaki egyetem központi épületében csütörtökön folytatódott a felsőoktatási intézmények vezetőinek országos tanácskozása. a háromnapos eszmecsere második napján részt vett a munkában dr. kornidesz Mihály, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, dr. polinszky károly és dr. simó jeno művelődésügyi miniszterhelyettesek, váncsa jeno mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes, dr. zsögön éva egészségügyi miniszterhelyettes, szűcs istvánné, a kisz központi bizottságának titkára, virizlay gyula, a szot titkára, erdey-gruz tibor, az akadémia elnöke, köpeczi béla, az akadémia főtítkára, valamint politikai, tudományos és társadalmi életünk több más vezetője.

háza 55 felsőoktatási intézménye mintegy 400 vezetője - rektora, főigazgatója, dékánja és párttitkára - a váncsa jeno mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes elnöklétével megtartott plenáris ülésen meghallgatta dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes referátumát a felsőoktatás időszerű oktatáspolitikai, tudománypolitikai és ifjúsáspolitikai feladatairól.

/ folyt. köv. /

14.00/ju

- 33 -

bb 48. / folytatódott a felsőoktatási ... 1. folyt./-ju

a miniszterhelyettes emlékeztetett arra, hogy a központi bizottság 1972. évi oktatáspolitikai határozata a legfontosabb feladatok közé sorolta a felsőoktatás tartalmának korszerűsítését, az oktató-nevelő és tudományos munka színvonalának emelését, az ennek megfelelő struktúra-változást, a főiskolai hálózat átszervezésének befejezését, a fizikai dolgozók gyermekeinek hatékonyabb segítségét, a társadalom igényeinek megfelelő és szükségleteihez igazodó új képzési formák, új szakok megvalósítását a meglévő intézmények keretei között.

a felsőoktatás korszerűsítésének feladatát meghatározza egyebek között az is, hogy az oktatási rendszer egészében milyen helyet foglal el - hangsúlyozta a továbbiakban. - tehát az, hogy milyen tartalmu és színvonalu oktatásra épül, s milyen továbbképzési rendszer egészíti ki a szakemberképzés folyamatát. ezért minősítette nagyjelentőségűnek a párthatározat az alsó- és középfokú oktatás fejlesztését, a továbbképzési rendszer kialakítását.

a középfokú és a felsőfokú oktatás összefüggéseként elemezte a miniszterhelyettes a felvételi vizsgák helyzetét, fontos feladat, hogy az érettségi és a felvételi minden értelemben közelebb kerüljön egymáshoz. nem arról van szó, hogy minden esztendőben változik a felvételi eljárás, hanem arról, hogy a kísérleti év után éppen az ifjúság terheinek csökkentésére fokozatosan közelítik egymáshoz az érettségit és a felvételt. az írásbeli és a szóbeli felvételen egyaránt figyelembe kell venni a középiskolai tananyagcsökkentéssel kapcsolatos intézkedéseket. a kérdezhető tananyagot pontosan körvonalazták, s a miniszterhelyettes felhívta a rektorok, főigazgatók figyelmét: az intézkedéseket részleteiben is ismertessék a felvételi bizottságok tagjaival. éppen a tananyagcsökkentés figyelembe vétele érdekében, továbbá a pedagógiai szempontok maradéktalan érvényesítésére a közös írásbeli feladatokat kidolgozó bizottságokban és a felvételi bizottságokban egyaránt biztosítják a középiskolai szaktanárok részvételét is. a közös érettségi-felvételi vizsgarendszer megvalósítására egyes szakok középiskolákban is lépéseket tettek, és az érdeklődés mértékére jellemző: az előzetes jelentkezések alapján az idén több mint 2.400 tanuló kíván felvételizni már ebben a formában.

/ folyt. köv./

14.05/ju

Tóth

- 34 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti hivatalos közlemények

1974. január 31.

bb. 56. Ülést tartott a minisztertanács

14. hgy

1974. január 31.

a kormány tájékoztatási hivatala közli: a minisztertanács csütörtökön ülést tartott.

a kormány megtárgyalta a magyar tudományos akadémia főtitkárának a természettudományi kutatások helyzetéről szóló jelentését. hazánkban ma már 20 kutatóintézet, 197 egyetemi tanszék és 2 további kutatóhely foglalkozik természettudományi kutatásokkal. a kutatók mindinkább részt vállalnak a gyakorlati kérdések megoldásában, amit többek között az is mutat, hogy az utóbbi években megnövekedett a hasznosított szabadalmak, valamint a szerződéses munkák száma. a természettudományi kutatások további fejlődését nehezíti ma még a kutatási tematika szétaprózottsága, valamint az, hogy a kutatóintézetek munkája között nincs megfelelő összhang és együttműködés. a természettudományi kutatások eredményeit így elsősorban az egyes ágazatokon belül használják fel, s csak kisebb mértékben az orvos-, az agrár- és a műszaki tudományokban. a kormány a jelentést elfogadta és úgy döntött, hogy arról tájékoztatni kell az érdekeltektől kutatóintézetek dolgozóit s a tanszékeken működő tudományos kutatókat.

/folyt.köv./

14.10/11

Tóth

- 1 -

bb. 56./ ülést folyt./ 11

a minisztertanács tanácsi hivatalának elnöke javaslatot tett a kormánynak a helyi címerek, zászlók alkotásának és használatának, valamint a diszpolgári cím adományozásának szabályozására. a kormány a javaslatot elfogadta, a helyi kezdeményezések alapján kibontakozó gyakorlatot szabályozva a minisztertanács úgy döntött, hogy a városok haladó hagyományai és mai arculatuk kifejezésére a jövőben jelképként címert alkothatnak és használhatnak, és azt zászlón is alkalmazhatják. ez azonban nem érinti az ország címérének használatát, az állami eljárások során még azzal együtt sem használható. a kormány hozzájárult továbbá ahhoz, hogy a városi tanácsok a megőrkítésre méltó tettekért és tevékenységért diszpolgári címet adományozhassanak.

a kormány az egészségügyi miniszter előterjesztésére, miután a magyar népköztársaság elnöki tanácsa az orvostovábbképző intézetet az elmúlt év városi egyetemi jellegű felsőoktatási intézménnyé nyilvánította, dr. farádi zászlót, az intézet főigazgatóját a rektori teendők ellátásával bízta meg.

a kormány ezután egyéb ügyeket tárgyalta./mti/

--

- 2 -

14.15/11

Tó 1540

bb 48. / folytatódott a ... 1. folyt./-ju

az esti és a levelező tagoatok helyzetével foglalkozva dr. polinszky károly aláhuzta: ez az oktatási forma jelenleg elsősorban a gyakorlattal rendelkező, tehetséges szakemberek magasabb iskolai végzettségét biztosítja. felhívta ugyanakkor a figyelmet az aránytalanságokra, léteznek ugyanis főiskolák, ahol indokolatlanul alacsony, másutt pedig irreálisan magas a beiskolázás.

a felsőoktatási tananyag korszerűsítéséről szólva a referátum elemezte az egyes felsőoktatási intézményekben eddig elért eredményeket, s a tervezett intézkedéseket. az utóbbi években több felsőoktatási intézményben csökkentették a tananyagot, heti óraszám-maximumokat szabtak meg, korlátozták az előadások arányát a szemináriumok, illetve gyakorlatok javára. az intézmények tehát arra törekedtek, hogy erősítsék az alapozást, s erre épülhessen a színvonalas szakmai képzés. az oktatómunka tartalmi kérdései azonban szorosan összefüggnek a szervezeti és szervezési feladatokkal. az oktatandó tananyagot egységes egésznek kell tekinteni, az integráció tehát az oktatómunka korszerűsítésének egyik alapvető eszköze. a tanszékek összevonása, a nagyobb szervezeti egységek - tanszékcsoportok, intézetek - létrehozása semmiképpen sem kampányfeladat.

szólt a miniszterhelyettes az egyetemi-főiskolai oktatók határozott időtartamu megízásának rendszerére és alkalmazására tervezett követelmény-rendszeréről, illetve annak irányelveiről is. egyebek között rámutatott: az oktatáspolitikai pártáratározat megállapította, hogy a felsőoktatási intézményekben nem megfelelő a mobilitás. a követelményeket teljesíteni nem tudó, az oktató, a nevelő és a tudományos fejlődésükben megrekedt oktatók számára a munka törvénykönyve eddig is biztosította, hogy tehetségük, szakismeretük szerint más munkakörökben fejthessenek ki a társadalom és a maguk számára is hasznos tevékenységet. az intézmények vezetői mégsem éltek ezzel a lehetőséggel, minden bizonnyal azért, mert nem volt az oktatók számára elfogadható egységes és objektív mérce. az alkalmazás feltételeit tehát meg kellett határozni, ez segíti a végzett munka megítélését. kiegészíti mindezt a tanársegédek és az adjunktusok határozott időtartalmu megbízását bevezető intézkedés. célja, hogy az intézmény határozottan jelölje meg a munkaviszony létesítésekor igényeit, s ezt szerződésben közölje az oktatóval.

/ folyt. köv./

14.15/ju

Tó 1540

- 35 -

tbb 48. / folytatódott a ... 3. folyt./-ju

a referátum a továbbiakban részletesen elemezte az egyetemi-főiskolai ifjúság nevelő munkájának eredményeit, fogyatékosait, a továbbképzés lehetőségeit. részletesen szólt a felsőoktatási intézmények tudományos-kutató munkájának helyzetéről, a fejlődést elősegítő további intézkedésekről.

a referátumot követően a résztvevők szekciókban vitatták meg a különböző típusú felsőoktatási intézmények közéleti eredményeit és feladatait. a tanácskozás pénteken a pedagógusképzés és továbbképzés korszerűsítésének vitájával zárja munkáját. /mti/

--

bb 58. focok Jenő ebédet adott Horst Sindermann tiszteletére

t bc/tm-ju zs hgy

1974. január 31.

Focok Jenő, a minisztertanács elnöke csütörtökön az országház vadásztermében ebédet adott Horst Sindermann, a német demokratikus köztársaság minisztertanács elnökének tiszteletére. az ebéden részt vettek az NDK kormányfője kíséretének tagjai is.

részt vett az ebéden aczél György, Fehér Lajos, Nyers Rezső, az MSZMP politikai bizottságának tagjai, dr. Timár Mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. Dimény Imre, Karakas László, Puja Frigyes, dr. Székér Gyula, a kormány tagjai, s a politikai élet több más vezető személyisége.

a szívélyes, baráti hangulatu ebéden Focok Jenő és Horst Sindermann pohárköszöntőt mondott. /mti/

--

14.20/ju

- 36 -

bb 49. Kincses János,

gk-ju hgy

1974. január 31.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje elhunyt. temetése február 1-én 14 órakor lesz a csepeli temetőben.

az MSZMP XXI. kerületi bizottsága

/mti/

--

bb 50. az ország új vízügyi szakemberképző központja: Szolnok

vid/kz-ju -cz

1974. január 31.

az országos vízügyi hivatal, a megyei és a városi tanács közös erőforrásából új vízügyi szakemberképző központi építést kezdtek meg. Szolnokon, huszonötmillió forinttal költséggel nyolctantermes, négy szaktantermes speciális szakközépiskolát és százhusz személyes kollégiumot alakítanak ki. az új oktatási intézményben mintegy 350-400 gyermek tanul majd. a végzők a területi és települési vízgazdálkodási igazgatban, a vízépítés területén művezetői, műszaki ügyintézői, szakaszfelügyelői, tervezői, laboránsi, öntözómesteri és más állásokat tölthetnek be, két év gyakorlat után pedig szaktechnikusi oklevelet szerezhetnek. az új tanintézetre megyei állami építőipari vállalat 1975-ben induló tanéve adja át rendeltetésének. /mti/

ret

--

bb 51. péntektől csökken a boros és a pezsgős palackok betétdíja

i kf/gk-ju -cz

1974. január 31.

február 1-én - mint ismeretes - életbe lép az országos anyag- és árhivatal elnökének rendelete az üvegpalackok betétdíjainak módosításáról, amely szerint csökken a boros és a pezsgős üvegek betétdíjat. péntektől tehát a különféle borospalackokat a korábbinál 50 fillérrel - 1 forinttal olcsóbban veszik vissza, míg a pezsgősüvegek betétdíja 5 forintról 3 forintra csökken. a többi üveg betétdíja változatlan maradt. a módosításról egyébként a kereskedelmi vállalatok üzleteiben tájékoztatni kell a vásárlókat.

/ folyt. köv. /

14.30/ju

- 37 -

bb 51. / péntekről csökken ... 1. folyt./-ju

a rendelkezés megerősítve a korábbi kötelezettségeket, anyagilag is érdekeltté tette az ipari és a nagykereskedelmi vállalatokat az üres üvegek visszaváltásában. a fenti betétdíjak ugyanis a fogyasztókra érvényesek, a kibocsátó és a kereskedelem között ennél 10-20 fillérrel magasabbak a palackárak. eszerint az új üvegek beszerzési ára és a betétdíjak közötti különbség miatt a palackozónak és a forgalmazóknak gazdaságosabb lesz visszazállítani a használt üveget, mint újat venni.

a belkereskedelmi minisztérium a rendelkezéssel kapcsolatban felhívta az érintett vállalatok figyelmét arra, hogy továbbra is fennáll az 1970-ben kiadott rendelkezés, amely szerint az ipari kibocsátók, a nagykereskedelem és a boltok kötelesek az általuk értesített italok üres betétdíjas palackjait mennyiségi és időkorlátozás nélkül visszaváltani, függetlenül attól, hogy azokat töltve hol vásárolták. a minisztérium ajánlotta vállalatainak azt is, hogy partnereikkel - különösen a nem rendszeres szállítókkal, például tsz-feldolgozókkal - megállapodásban rögzítsék a göngyöleg visszaváltásával kapcsolatos szállítói kötelezettségeket és az azok elmulasztásával járó következményeket. /mti/

bb 52. a máv közleménye

kf/gg-ju -cz

1974. január 31.

a máv felhívja az állami közintézmények figyelmét arra, hogy házasságban élő nődolgozók férjeik számára az 50 százalékos utazási kedvezményre jogosító igazolványt február 1-től igényelhetik a területileg illetékes máv igazgatóságtól. /mti/

14.40/ju

- 38 -

bb 53. p

bb 53. partizán emléktáblát koszorúztak pilisszentivánon

vid/gö-ju -cz

1974. január 31.

pilisszentivánon csütörtökön a budai járási pártbizottság, az esztergomi városi pártbizottság, az állami és társadalmi szervek képviselői, a hozzátartozók, valamint b.j. gud, a harkovi pedagógiai főiskola igazgatója és testvére i.j. gud, a harkovi gyógypedagógiai intézet igazgatója, egykori szovjet partizán tisztek megkoszorúzták major józsefnek, a hősi halált halt partizán szülőházán elhelyezett emléktábláját.

a katonai szolgálatra behívott fiatal esztergomi bányalakatos 1942 tavaszán a szovjet partizánokhoz szökött, ahol a gud testvérek irányításával harcolt a nácik ellen. érdemeiért a honvédő háború partizánja kitüntetés I. fokozatát kapta. a magyar harcos 1943-ban a szovjetunió területén halt hősi halált a németek ellen vívott tüzharcban.

a gud testvérek hosszas kutatás után bukkantak rá major józsef hozzátartozóira, s azért látogattak hazánkba, hogy találkozzanak velük. így jártak esztergomban és a budai járási pártbizottságon, amelynek területén van a hős magyar partizán szülőfaluja. /mti/

bb 54. az ifjúságpolitikai határozat feladatairól tárgyalat a ^{szállítási és} szállítási dolgozók szakszervezetének központi vezetősége

1 kf/mm-ju hgy

1974. január 31.

a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezete központi vezetősége kétnapos kibővített ülése csütörtökön kezdődött a szakszervezet székházában. az első napon az ifjúságpolitikai határozat végrehajtásának tapasztalatait értékelték, s megjelölték a további feladatokat. a tanácskozáson részt vett csillik andrás, a kisz budapesti bizottságának első titkára is.

/ folyt. köv. / ^{lek}

14.43/ju

- 39 -

bb 54. / az ifjúságpolitikai határozat ... 1. folyt./-ju

a központi vezetőség egyebek között megállapította, hogy az ifjúságpolitikai határozatban, és számos vállalat példamutatóan segíti a fiatalok tevékenységét. Jó néhány közlekedési vállalatnál eredményesen foglalkoznak a fiatalok lakásgondjainak megoldásával. a bkv például a múlt évben átadott 264 lakásból 138-at a fiatal házásoknak juttatott. a hungarocamion megteremtette az anyagi feltételeit annak, hogy néhány éven belül fiatal házásoknak jogos lakásigényeit kielégíthesse. helyes törekvésnek minősítették és hasznosnak ítélték, hogy az utóbbi két évben a szakmai vállalatoknál 500 ifjúsági klubot hoztak létre.

a központi vezetőség elismeréssel szólt a kezdeti eredményekről és szükségesnek tartja az ifjúságpolitikai határozatok végrehajtásának erőteljesebb folytatását. állásfoglalásában rámutatott arra, hogy érdemes felkarolni és széles körben terjeszteni mindazokat a kezdeményezéseket, amelyek az ifjúságpolitikai határozatban, képzését, továbbképzését, valamint az arra alkalmas fiataloknak a vezetői munkakör betöltésére való felkészítését szolgálják.

a központi vezetőség munkáját pénteken folytatja, amikor a közlekedés helyzetéről, és az ideai főbb feladatokról dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter tájékoztatja a szakszervezet vezető testületét. /mti/

--

bb 59. halálos közlekedési baleset

fk-ju hgy

1974. január 31.

pest megyében, mende község határában toth jános 26 éves gépkocsivezető, kócai lakos figyelmetlenül, nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette a személygépkocsit, amellyel elütötte a kerékpárját vele azonos irányban toth nemes jános 32 éves segédmunkás, mendei lakost, aki olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a rendőrség orvosi vizsgálat mellett indított eljárást a gázoló személygépkocsivezető ellen. /mti/

--

14.55/ju

Toth

- 40 -

bb 55. április 1-től rendezik a kutatók bérét - Ülést tartott közalkalmazottak szakszervezetének központi vezetősége

t mir tm zs bh hgy

1974. január 31.

csütörtökön az akadémiai kutató intézetek dolgozóinak helyzetéről, élet- és munkakörülményeik alakulásáról rendezett vitával folytatta kétnapos tanácskozását a közalkalmazottak szakszervezetének központi vezetősége. az ülésen az mszmp központi bizottsága tudománypolitikai irányelveinek tükrében értékelte azt a segítséget, amelyet a szakszervezet nyújt az akadémia és intézeteinek a párthatározat végrehajtásához. a tanácskozáson részt vett és felszólalt dr. tétényi pál, a magyar tudományos akadémia főtitkárhelyettese.

a központi vezetőség elé terjesztett beszámolóhoz dr. zsiga jános, a szakszervezet budapesti bizottságának titkára fűzött szóbeli kiegészítést. elmondta, hogy a közelmúltban a szakszervezet közreműködésével szabályozták a kutatók munkajogviszonyát; 1974. április elsejével a szakszervezet javaslatai alapján rendezik a kutató intézetek dolgozóinak bérét, s már megkezdődött az egyes akadémiai intézetek új gazdálkodási rendszerének, az úgynevezett feladat-finanszírozási rendszernek a bevezetése is.

a közalkalmazottak szakszervezetéhez tartozó akadémia központi hivatalában, az akadémiai intézetek 41 kutatóhelyén és más, a közalkalmazottak szakszervezetéhez tartozó intézetekben csaknem 9 000 tudományos kutató, kisegítő, laboráns, alkalmazott és adminisztrátor dolgozik. számarányilag a szakszervezet tagságának csupán 10 százaléka. munkaterületük politikai és gazdasági jelentősége azonban a tudományos munkának az ország életében betöltött súlya és szerepe alapján ennél jóval nagyobb. a szakszervezet ennek megfelelően megkülönböztetett figyelmet fordít a kutatómunka hatékonyságát, a kutatók szakmai és politikai képzettségének színvonalát javító feladatok végrehajtására. rendszeresen figyelemmel kíséri a fiatal kutatók helyzetét, munkahelyi és szakmai gondjait, valamint az akadémiai intézetek nődolgóinak sajátos problémáit.

luk

a közeli bérrendezésről szólva dr. zsiga jános elmondta, hogy a fizetések rendezésére 160 millió forintos keretet biztosít a kormány. ez a kutatók bérének átlagosan 20 százalékos, a nem kutatói munkakörben dolgozó munkások és alkalmazottak bérének 10 százalékos emelését teszi lehetővé. az egyes intézetek között is meglévő bérránytalanságok megszüntetése érdekében a fizetésrendezést differenciáltan alkalmazzák. a bérrétegekkel egyidőben megszüntetik az eddigi korpótlék-rendszerrel, és az egyes munkakörökre alsó, illetve felső határokhoz kötött, besoroláson alapuló, korszerű bérezést vezetnek be. /folyt. köv./

15.25 bh

Toth

- 41 -

un
bb 55. /április 1-től... folyt./ bh

a szakszervezet előtt álló feladatokkal kapcsolatban a tanácskozás résztvevői hangsúlyozták, hogy a szakszervezeti bizottságoknak a jövőben jobban kell segíteniük az oktatási intézeteket, a kutatóhelyeket, és a vállalatok közötti rendszeres és egészséges kidereserét. a kutató intézetekben ugyanis nincsenek meg a kellő feltételek a fiatal kutatók megfelelő arányban való alkalmazására. ezzel függ össze az intézetek tudományos munkaköreinek telítettségé, a kutatói munkakörökre pályázók nagy száma is, ami sok helyen egyfajta egzisztenciális és létbizonytalanságot teremt a kutatók körében. elsősorban ezért kell az eddigieknél nagyobb gondot fordítani a munkahelyi demokratizmus és a jó munkahelyi légkör megteremtésére. fontos feladat, hogy a helyi szakszervezeti bizottságok mindenütt szorgalmazzák a munkamódszerek javítását, a munkafolyamatok gépesítését, az ügyvitel egyszerűsítését, és a munkakörülmények állandó javítását. ez utóbbi különösen azért szükséges, hogy a lehetőségekhez mérten mielőbb elejét vegyék a kutatóhelyek segédszemélyzete körében tapasztalható káros munkaerő-vándorlásnak. e feladatok megoldására a közalkalmazottak szakszervezete és a magyar tudományos akadémia a közel jövőben közös munkaprogramon alapuló együttműködési szerződést dolgoz ki./mti/

--

bb 63. focok Jenő és horst sindermann tárgyalása

t bc gk bh hgy

1974. január 31.

csütörtökön délután focok Jenő, a minisztertanács elnöke és horst sindermann, a német demokratikus köztársaság minisztertanácsának elnöke tárgyalást folytatott az országház minisztertanácsi termében.

a két kormányfő tárgyalásán részt vett dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese, roska istván külügyminiszter-helyettes, kovács imre, a magyar népköztársaság berlini nagykövete, illetve wolfgang rauchfuss, az ndk minisztertanácsának elnökhelyettese, herbert krolkowski külügyminiszter-helyettes és günter kohrt, az ndk budapesti nagykövete./mti/

--

- 42 -

15.30 bh

Tó16¹⁰

bb 57. mezőgazdasági környezetvédelmi szakmérnökképzés kezdődik gödöllőn

vid-gö/mné ká gi hgy

1974. január 31.

a mezőgazdasági felsőoktatási intézmények közül elsőként a gödöllői agrártudományi egyetem kezdi meg a mezőgazdasági környezetvédelmi szakmérnökök képzését. az 1974/75-ös tanévben induló továbbképzésen diplomával rendelkező szakemberek vehetnek részt. az oktatásra 50 szakember jelentkezett, de helyhiány miatt csak 40-et vettek fel.

az egyetem mezőgazdaság-tudományi kara, mezőgazdasági gépészmérnöki kara, a központi intézetek és a tanszékek szervezete együttesen oldja meg a feladatot. a cél az, hogy olyan szakembereket képezzenek, akik alkalmasak a napi munkájukban felmerülő környezetvédelmi feladatok ellátására, a mezőgazdaságot érő és a mezőgazdaságból eredő károsodások felismerésére, megelőzésére, elhárítására.

x x x

a környezetvédelmi szakmérnökképzés fontosságáról dr. stefanovits pál egyetemi tanár, a gödöllői agrár egyetem rektorhelyettese az alábbiakban nyilatkozott:

- a környezetvédelem szükségességét és jelentőségét sokak szerint túlbecsüljük, s már akkor is megkongatjuk a vészharangot, amikor a veszély még csak jelentéktelen, vagy igen távoli. a tények, a napról napra gyarapodó perek, a gyakori tapasztalatok azonban azokat igazolják, akik sürgetik a környezetvédelmi intézkedéseket.

I. Intéske -

- a mezőgazdasági termelés intenzitásának növelése a vízre és a talajra, ezen keresztül a növénytermesztésre és az állattenyésztésre hat. ez a növekedés azonban csak részben kedvező; a technológiák sokszor túlzott környezeti igénybevételt jelentenek és ezek már káros hatásúak. többek között a műtrágyák, növényvédő- és gyomirtószeresek, a serkentő és stabilizáló anyagok alkalmazása, az öntözés, a zárt technológia nélkülözhetetlenek. mellékhatásaik azonban sokszor csak később, akkumulálódás után jelentkeznek. e problémák felismerésére és megelőzésére csak elméletileg megfelelően képzett szakemberek képesek, és mivel alapvetően mezőgazdasági ismeretekre épül a szakmérnökképzés, elsősorban a mezőgazdaság területén dolgozók vehetnek részt benne. feltétlenül szükséges, hogy a vezető beosztású, döntést hozó szakembereknek megfelelő képzettségük legyen, nemcsak a veszély megszüntetéséhez, hanem már annak megelőzéséhez is. lényeges anyagi megtakarítást jelent országunknak, ha csirájában szüntetjük meg a később már csak óriási energiával és költséggel helyrehozható bajokat. /mti/

--

- 43 -

Tó16³²

bb 61. huszonhat éves a koreai néphadsereg - sajtótájékoztató a kndk budapesti nagykövetségén

t zsu/mm/ny zs hgy

1974. január 31.

a koreai népi demokratikus köztársaságban a napokban ünneplik a néphadsereg megalakulásának 26. évfordulóját, ebből az alkalomból an gi szon ideiglenes ügyvivő, a kndk budapesti nagykövetségén csütörtökön sajtótájékoztatót tartott.

elmondotta, hogy a koreai néphadsereg létrehozása korea fejlődésében történelmi jelentőségű esemény volt. az elmúlt 26 év során áldozatkész harcával nagyszerűen teljesítette a reá háruló forradalmi feladatokat és elévülhetetlen érdemeket szerzett. a békés építés időszakában szilárdan megvédte a köztársaság északi részének forradalmi demokratikus bázisát és a koreai nép alkotó munkáját az új háza építésében. az amerikai imperialisták által 1950 júniusában váratlanul kirobbantott agresszív háboru idején példamutatóan helyt álltak a néphadsereg katonái, s hősiességük eredményeként győztesen fejezték be a három éves honvédő felszabadító háborút.

a továbbiakban an gi szon ideiglenes ügyvivő hangsúlyozta: a koreai nép és a néphadsereg soha nem felejt el azt a támogatást, amelyet az amerikai imperializmus ellen vívott háboru idején a szocialista országok népeitől - köztük a magyar néptől - kapott. a magyar nép a háboru utáni újjáépítés nehéz időszakában is segítette a koreai népet építő munkájában. a két nép és néphadsereg közötti baráti kapcsolat szüntelenül fejlődik és erősödik a marxizmus-leninizmus és a proletárinternacionalizmus elvei alapján./mti/

-.-

bb 64. a nemzetiségi tanácsadó bizottság ülése

k/fk/ny szö hgy

1974. január 31.

a művelődésügyi miniszter nemzetiségi tanácsadó bizottsága gáramvölgyi józsef miniszterhelyettes elnöklétével csütörtökön ülést tartott. az ülés pozitívan értékelte a négy magyarországi nemzetiségi szövetség múlt év őszén tartott kongresszusait, és megfogalmazta a soronkövetkező nemzetiségi feladatokat. a bizottság megvizsgálta a vas megyei tanács nemzetiségi bizottságának munkatapasztalatait./mti/

15.406ny

Tó1630

-44-

bb 60. emelkedett a vidéki mozik nézőszáma - mokép sajtótájékoztató

t ro/gg/ny zs hgy

1974. január 31.

az elmúlt évben 73.5 millió látogatója volt az ország filmszínházainak: tovább lassult a nézőszám csökkenése. hazánkban jelenleg 1470 milliméteres, 1067 35 milliméteres és több mint 2500 16 milliméteres filmek vetítésére alkalmas filmszínház van. főként vidéken javult a helyzet, a kedvező műszaki változások következtében pontosan egymillióval emelkedett a vidéki városok mozilátogatóinak száma.

dr. peregi gyula, a mokép igazgatóhelyettese csütörtökön megtartott sajtótájékoztatóján erről számolt be, s elmondta, hogy a fővárost tekintve kedvezőtlenebb a kép, mint a vidék ipari centrumaiban. ennek okát elsősorban abban látják, hogy a nagy lakótelepeken még nem épült ki a mozihálózat. a kedvező és kedvezőtlen jelenségeket együtt szemlélve is biztató a helyzet, hiszen hazánkban - mint mondták - minden állampolgár évi átlagban több mint hét filmet néz meg.

a mozik vonzerejéhez nem kis mértékben járul hozzá, hogy az elmúlt évben például több mint 1400 külföldi filmről szereztek információkat a filmátvételi szakemberek. gondos szelekció után 179-et vettek át hazai forgalmazásra. örvendetesen szinesedett a választék is: amíg 1972-ben 18 ország filmjeiből vásároltunk, addig az elmúlt évben már 25 ország filmművészetével ismerkedhettek meg a magyar mozinézők. a siker egyik okának tudják be, hogy tovább nőtt a színes filmek aránya. az elmúlt évben 145, színes technikával készült alkotás premierjére került sor.

amíg 1972-ben 11 millió 681 ezer, az elmúlt évben 13.25 milliót meghaladó volt a magyar filmek nézőinek száma. folyamatosan nő az érdeklődés a szovjet filmek iránt. az elmúlt évben már 8.900.000 jegy kelt el a szovjet filmek vetítésekor. a hazai filmek közül kiemelkedő volt a jános vitéz, amelyet alig több mint fél év alatt 713.000-en tekintettek meg. a szovjet filmek listavezetője a csendesek a hajnalok: nézőszáma két hónap alatt a 365.000-et is meghaladta.

/Tolyt köv/

Tó1630

-45-

bb 60. / emelkedettfolyt/ny

az ideai első félév bemutatói terve már elkészült, s nagy körvonalakban ugyanez mondható el a második félévről is. az 1974-ben bemutatandó filmek javarésze színes lesz. hamarosan láthatják a nézők a macbeth című polanski filmet, a diktátor című chaplin remekművet, s újra találkozhatnak a nézők a merénylők című francia film-ben jean luis trintignannal. ugyancsak az újdonságok között szerepel andrzej wajda mennyegző című alkotása is. a hazai filmek közül egyebek között mihályfi imre pókháló című alkotása, bacsó péter szikrázó lányok-ja, zsuzs éva törökfejes kopja című ifjúsági film-je kerül a közönség elé./mti/

--

bb 66. autóbusz-szállítmány az ndk-ba

vid/kz/ny hgy

1974. január 31.

az ikarus karosszéria-és járműgyár székesfehérvári gyárából utnak indították az ideai első autóbusz-szállítmányt a német demokratikus köztársaságba. 90 ik 255 típusu, ugynevezett panoráma-autóbust adott át a székesfehérvári járműipari nagyüzem az ndk- megrendelőknek. a korszerű, dobozformájú autóbuszokból az idén összesen 875 darabot szállítanak székesfehérvárról a baráti országba. ebből 480 ugynevezett turistaváltozat lesz, a többi pedig az ndk városok közötti utasforgalomban vesz részt./mti/

--

bb 67. elhunyt pollák oszkár,

mm/ny zs hgy

1974. január 31.

a párt-és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa. temetése február 7-én, csütörtökön délután 3 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp xiii.kerületi bizottsága
orvostovábbképző intézet. /mti/

--

15.50/ny

-46-

10/630

bb 62. mezőgazdasági integráció az idén több mint félmillió hektáron gazdálkodó termelési rendszerekkel - országos tanácskozás gödöllőn

t jf/tm gi hgy

1974. január 31.

a mezőgazdasági termelési rendszerek megalakulása óta első ízben került sor országos szakmai tanácskozásra, amelyen az eddigi tapasztalatokat és a rendszerek fejlesztésével kapcsolatos további teendőket vitatta meg a gödöllői agrártudományi egyetemen csütörtökön 1 200 mezőgazdász és közigazdász.

dr. tibold vilmos rektorhelyettes megnyitója után dr. kovács imre főosztályvezető előadásában elmondotta: ez a fogalom, hogy „termelési rendszer”, új keletű, s az üzemi gyakorlatból indult ki. a rendszerek a mezőgazdasági ágazatok iparosodásának komplex szervezetei: egyesítik a biológiai-kémiai-, és műszaki termelési-elemeket. ezeket a szervezeteket az ugynevezett rendszergazdák - egy-egy állami gazdaság, vagy termelőszövetkezet - irányítják, s kölcsönös gazdasági érdekelttség alapján szoros partneri kapcsolatot alakítanak ki az üzemekkel, amelyeknek szerződés formájában anyagi és technikai támogatást, kölcsönzést biztosítanak, de ugyanakkor szigorú technológiai fegyelmet irnak elő, és a garantált terméstmébbletből bizonyos foku - általában kisebb összegű - részesedést is igényelnek. ily módon olyan termelési rendszerek alakulnak ki az országban, amelyek messzemenően integrálják a növénytermesztés egyes ágazatait, és nem egyszer egy-két év alatt megkétszerezik a helyi hozamokat. különösen a kukorica és a búzatermesztő gazdaságok érnek el a rendszerek keretében gyakran a világ élvonalát megközelítő termésátlagokat; nem ritka a 60-80 mázsa hektáronkénti kukoricatermés, sőt a legjobb üzemek a 100 mázsa termés is elérték.

a rendszerekbe tömörült gazdaságok minden vonatkozásban tuljutottak a nagy területen folyó kisüzemi termelés keretein, ezeknek a gazdaságoknak nem az ötletszerű „gépesítés”, a feladata, hanem az átfogó termelésfejlesztés. példájuk azt mutatja: az v. ötéves tervben a növénytermesztés korszerűsítésének a mennyiségi fejlesztés helyett minden tekintetben a minőségi változással kell számolni, tehát a termelő ágazatok mindegyikét ~~intenzív~~ irányba kell korszerűsíteni. /erre annál is inkább szükség van, mert az elmúlt években 800.000 dolgozóval és 600.000 hektárnyi területtel lett „szegényebb”, a mezőgazdasági termelés./

/folyt. köv./

10/630

- 47 -

a rendszerek bebizonyították, hogy alkalmazásukkal az üzemek a lehető legrövidebb idő alatt feltárhatják a gazdálkodás tartalmait, s az integrációval növelhetik a területi hatékonyságot. a hazai mezőgazdasági termelésben meglévő differenciáltság azonban arra int, hogy az ágazatokban mindenütt egyenletesen gyarapítsák a termelés lehetőségeit, mert egyes üzemek igen gyakran még mindig „lefutott”, technológiákat alkalmaznak, s ilyen körülmények között nem remélhetik a gazdálkodás színvonalának ugrásszerű javulását. az ilyen, elmaradottabb módszereket alkalmazó termelőkön is segítenek a jövőben az új termelési rendszerek, amelyek úgy tevékenykednek, hogy támogatják a velük szoros kapcsolatot kiépítő termelőket, de nem jelentenek hátrányt azok számára sem, akik nem csatlakoznak a társulásokhoz. ezzel kapcsolatban a főosztályvezető elmondotta, hogy a termelési rendszerek megszervezése és munkája nem terhelte az állami költségvetést, az üzemek a többlettermékekből fedezik a megnövekedett kiadásokat, s ilymódon a központi támogatást a szerződő partnerek nem veszik nagyobb mértékben igénybe, mint a „kivülállók”,.

a különböző ^{termelési} rendszerekben 1974-ben már az ország termőterületének 10 százalékát, több mint 500.000 hektárt művelnek. a mezőgazdasági nagyüzemek egyharmada valamilyen formában tagja ezeknek a szervezeteknek. különösen a kukorica és a cukorrépa-termesztők vállalkozó kedve nagy, amit az is bizonyít, hogy a kukorica vetésterület felén, a cukorrépa termőterületének pedig 40 százalékán alkalmaznak iparszerű termelési rendszert. idén további növényi kultúrákat vontak be az integrációba; egyebek között a buza, a napraforgó, a szója, a rizs, a burgonya és a hagyma-termelő üzemek bizonyítják, hogy az általuk alkalmazott rendszerek megérték az elismerésre. /integrált tevékenységük megkezdését a mém jóva is hagyta./

hangsúlyozta: csak a szakmai és anyagi szempontból megalapozott rendszerek működését támogatják, sőt a mém azt a jogot is fenntartja, hogy a jövőben bármikor visszavonja az alapítási engedélyt. a rendszerek semmilyen vonatkozásban nem hozhatják hátrányba a kívülálló üzemeket. különösen nagy támogatást kapnak azok a szervezetek, amelyek nemzetközi mércével mérve is kiemelkedően dolgoznak, és eljárásukat külföldön is terjesztik.

/folyt. köv./

ezután dr. tóth jános, a bábolnai cps vállalkozás igazgatója ismertette a legnagyobb termelési rendszer programját. ezt a szervezetet 1970-ben az amerikai cps cég közreműködésével hozták létre 6000 hektáros területen. az elmúlt évben 34 állami gazdaság, és 36 termelőszövetkezet, valamint az intercoop külkereskedelmi közös vállalat megalapította a bábolnai iparszerű kukoricatermesztési rendszer közös vállalatát, amelynek 837 millió forintos közös vagyona volt az elmúlt év utolsó hónapjában; 159 gépsor, és 136 nagy teljesítményű kombájn áll rendelkezésükre. a termelők fele az elmúlt évben hektáronként 62 mázsás kukoricatermést ért el. 1974-ben 226.000 hektáron dolgoznak együtt; munkájukat több konzignációs raktár, újabb vidéki alközpontok, urhállomás, elektronikus számítógép segíti. feladataik közül külön kiemelte: tovább akarják fejleszteni a biológiai lehetőségeket, amit az is bizonyít, hogy évente 270 különböző kukorica hibrid vetőmagot hasonlítanak össze, - ezeket a világ valamennyi éleljáró kukoricatermelő országából szerzik be. ezután választják ki a legmegfelelőbb szaporító anyagot. hosszútávú szerződést kötnek a legismertebb amerikai kukorica vetőmagtermesztő vállalattal, de a hazai mezőgazdasági kutatóknak is lehetőséget adnak képességeik bizonyítására. /együttműködési szerződést kötöttek például a martonvásári kutató intézet kollektívájával/. a kísérletek eredményét jelzi, hogy egyes üzemekben 1973-ban 105 - 108 mázsás kukoricatermést takarítottak be az új hibridek alkalmazásával.

ezután a bajai kukoricatermesztési rendszer eredményeit ismertette aradi józsef igazgatóhelyettes, majd a szakemberek beszámoltak a kukorica termesztési szocialista együttműködés és a nádudvari kukorica termesztő rendszernek szakmai eredményeiről.

az értekezlet pénteken folytatja munkáját. /mti/

bb 65. tudományos tanácskozás a szív- és érbetegségekről
t mir gg szó bh hgy 1974. január 31.

a világszerte rohamos fejlődésnek indult szív- és érsebészet legújabb hazai kutatási eredményeiről tartottak tudományos tanácskozást csütörtökön a semmelweis orvostudományi egyetemen. a tudományos ülés részvevői kilenc előadás keretében ismerkedtek a legújabb szív- és érdiagnosztikai módszerek alkalmazásának, a szív- és érbetegségek műtéti gyógyításának klinikai tapasztalataival.

az utóbbi években világszerte, így hazánkban is valóságos népbetegséggé váltak az érrendszeri megbetegedések. magyarországon évek óta ez a betegség követeli a legtöbb emberáldozatot. elsősorban ezzel függ össze az orvostudománynak az a törekvése, hogy a lehető legnagyobb biztonsággal tisztázza e betegségek okait. napjainkban ugyanis a legtöbb esetben még mindig rejtély övezi azokat az élettani folyamatokat, amelyek döntő szerepet játszanak a betegség kialakulásában, s vitatott az is, hogy mire vezethető vissza a szív- és érbetegek állapotának műtét utáni viszonylag gyors javulása.

mint ismeretes, a hazai szív- és érsebészetben is egyre gyakrabban alkalmazzák a mű-szívbillentyűket, érprotéziseket, és a szívműködését serkentő elektromos készülékeket. hazánkban jelenleg többszáz beteg él ilyen, testébe épített elektromos véráramlás fokozóval, s többségüket a budapesti 4-es számú sebészeti klinikán műtötték meg. a klinika orvosai szerint azonban a szív- és érsebészet rohamos fejlődése ellenére még mindig szép számmal található ezen a szakterületen is olyan „fehér foltok”, melyek titkait legfeljebb csak sejtí az orvostudomány. e betegségek sajátos természetéből adódóan rendkívül nehéz például az érrendszerben kialakult egyes kóros elváltozások sebészeti beavatkozás nélküli diagnosztizálása. márpedig a sebész munkáját nagyon is megnehezíti, ha a betegség tényleges okáról csak műtét közben győződhet meg. elsősorban ezért fűznek nagy reményeket a szakemberek egyebek között a tüdő és a mellkasi szervek elváltozásainak érfestéses röntgenvizsgálatához. ez az eljárás - mint mondják - a jövőben igen nagy segítséget nyújthat a kórképek műtét előtti tisztázásához. hasonló, ma még feltáratlan területnek számít a szívsebészetben a szívtályogok gyógyítása. olyan betegség ez, melynek műtéti technikáját még nem dolgozta ki az orvostudomány. korszerű kezelésére azonban - a legújabb kutatások alapján - minden bizonnyal hamarosan megnyílik a lehetőség.
/folyt. köv./

- 50 -

M 16⁵⁰

bb 65./tudományos ... folyt./ bh

a kutatók másik csoportja az értágulatok, az érfalak elhalásának okait vizsgálja eredményesen: az eddigi laboratóriumi kísérletek tapasztalatai arra engednek következtetni, hogy az értágulatok kialakulásában döntő szerepe van a szervezet rézhányának.

e kérdőjelekre a klinikai gyakorlat tapasztalatai alapján különböző állatkísérletek segítségével keresik a választ a kutatók./mti/

--

bb 69. kedvezményes rádióakció heves megyében

vid kz bh hgy

1974. január 31.

országos átlagban száz háztartásra 76 rádió előfizető jut. heves megyében viszont csak 71. ezzel összefüggésben kedvezményes rádióakció indult a megyében. kéthónapos rendezvénysorozatát csütörtökön agerben tartott sajtótájékoztatójával nyitotta meg fekete győr endre, a megyei tanács elnöke.

a sajtótájékoztató után rádiókiállítás nyílt a városban. mintegy 26 féle típust vonultatott fel az ipar és a kereskedelem. az akció idején a megyében sok készüléket jelentős árengedménnyel hoznak forgalomba. a magyar posta az új rádió tulajdonosok részére hathónapos előfizetési díjmentességet biztosít. a kedvezményes rádióakció február 1-től március 31-ig tart. /mti/

--

bb 68. a bejáró munkások művelődéséért

vid fm bh hgy

1974. január 31.

nógrád megye hetvenháromezer dolgozójának mintegy fele „ingázik”, - vagyis munkahelyére és onnan vissza otthonába naponta legalább két órát vagy ennél is több időt tölt utazással. a bejáró munkások fele nem rendelkezik általános iskolai végzettséggel, nagy részük nem vesz részt sem a szakmai, sem a politikai képzésben, továbbképzésben.
/folyt. köv./

- 51 -

M 16⁵¹

tbb 68. /a bejáró munkások ... folyt./ bh

a szakszervezetek nógrád megyei tanácsának kezdeményezésére csütörtökön a salgótarjáni szakszervezeti székházban egésznapos tanácskozáson vettek részt a megyeszékhely nagyzemeinek igazgatói, párt- és szakszervezeti vezetői, a nógrád megyei tanács, a salgótarjáni városi tanács és az szmt illetékes elnökhelyettese, illetve titkára, a város és az iparmedence tanácsi és szakszervezeti kulturális vezetői, művelődési intézmények igazgatói. a megbeszélés résztvevői egységesen állást foglaltak, hogy a bejáró dolgozók általános, szakmai és politikai művelődésének súlypontját a lakóhelyre kell áthelyezni. több községből álló körzeteket alakítanak ki, amelyek területén a munkahelyi hovatartozásra tekintet nélkül a munkások művelődését a tanács koordinálja.

az egyik legsürgetőbb tennivaló az általános iskola gyorsabb befejezését elősegítő rövidített iskolai tanfolyamok megszervezése. megállapították, hogy ennek feltételei az iparmedencében legalább tíz községben már jelenleg is rendelkezésre állnak, meg kell azonban teremteni a módját, hogy e rövidített tanfolyamokat minden érdekelt községben megszervezzék.

hasonló széles körű tanácskozás a bejáró dolgozók művelődési helyzetéről tíz esztendővel ezelőtt volt salgótarjánban, de a probléma megoldásában lényeges előrehaladás nem történt. éppen ezért a szakszervezetek nógrád megyei tanács egy év múlva ismét visszatér az elhatározott és mindenki által jóváhagyott intézkedések végrehajtásának értékelésére továbbá javasolta, hogy a problémát és a megoldással kapcsolatos tennivalókat a salgótarjánihoz hasonló széleskörű tanácskozáson a megye többi ipari központjában is tárgyalják meg./mti/

bb 70. a huszonöt éves papír- és nyomdaipari egyesület jubileumi közgyűlése

t kg tr sl bh hgy

1974. január 31.

megalakulásának 25. évfordulója alkalmából csütörtökön jubileumi közgyűlést tartott a papír- és nyomdaipari műszaki egyesület a technika házában. a tanácskozáson megjelent dr. Valkó Endre, a mtesz főtitkára és kimmel Emil, a nyomdász szakszervezet főtitkára is.

/folyt. köv./

NA 1700

- 52 -

tbb 70. /a huszonöt éves ... folyt./ bh

földi László könnyűipari minisztériumi államtitkár az egyesület elnöke megnyitójában elmondotta: a papírfeldolgozóipar termelése 25 év alatt huszezer tonnáról 270,000-re emelkedett. nagy arányú a növekedés a könyvkiadásban is. 1948-ban

20 millió, 1973-ban 63 millió példányban jelentek meg a különféle hazai kiadású könyvek. az egy főre jutó évi papírfogyasztás pedig a negyed évszázad alatt több mint ötszörösére emelkedett, jelenleg 50 kilogramm. a szervező és fejlesztő munka eredményeként nemcsak a termelékenység növekedett, hanem a minőség is javult.

Gáti Péter, a 3 000 tagot számláló egyesület főtitkára szólt arról, hogy az egyesület tevékenyen közreműködik az iparágat érintő tervek, fejlesztési koncepciók kidolgozásában. nemrég zajlottak le például a papír- és nyomdaipari távlati koncepciók tervek vitái az egyesületben. egyöntetű volt a vélemény, hogy a papíripar további dinamikus fejlesztése érdekében célszerű lenne a papíripari vállalat néhány gyáregységénél a komplex rekonstrukció végrehajtása, és a nemzetközi munkamegosztásban rejlő lehetőségek fokozottabb kiaknázása. a nyomdaiparban a termelés hatékonyságának növelése, a termékek átfutási idejének csökkentése az egyik fontos feladat.

a papír- és nyomdaipari műszaki egyesület együttműködik más iparágak tudományos egyesületeivel. az alapanyag biztosításának elősegítésére közös munkát végez többek között a magyar agrártudományi egyesülettel és az országos erdészeti egyesülettel.

a jubileumi közgyűlés alkalmából földi László könnyűipari minisztériumi államtitkár 14 szakembernek adott át különböző kitüntetések a papír- és nyomdaiparban végzett kiemelkedő munkájuk elismeréseként./mti/

.-.

NA 1700

- 53 -

bb 71. véget ért az ifjúságpolitikusok háromnapos tanácskozása
- az idén első ízben osztják ki az ifjúsági nívódíjakat -
ifjúsági parlament

t pr gk szö bh hgy

1974. január 31.

csütörtökön a hotel ifjúságban befejeződött a „hivatásos”, ifjúságpolitikusok, a minisztériumi és az ágazati szakszervezeti ifjúsági bizottságok titkárainak, a megyei tanácsok ifjúsági referenseinek háromnapos tanácskozása. a magyar távirati iroda munkatársa nádor györgyöt, az országos ifjúságpolitikai és oktatási tanács titkárát kérte meg: összegezze az értekezlet tapasztalatait, körvonalazza az idei esztendő legfontosabb teendőit.

- tanácskozásunk alapvető célja az volt - mondotta nádor györgy -, hogy értékeljük az ifjúsági törvény végrehajtása során szerzett tapasztalatokat, meghatározzuk 1974 leglényesebb teendőit. miért került most sor erre az értekezletre? néhányat sorolnék csupán az okok közül: elkészültek az ifjúsági törvény végrehajtását szolgáló vállalati intézkedési tervek, amelyek mostanában állják ki a gyakorlat próbáját. meg kell említenem azt is, hogy az olt a közel jövőben előterjesztést nyújt be a minisztertanácsnak az ifjúsági törvény végrehajtásának helyzetéről, valamint az ötödik ötéves tervben végrehajtandó ifjúságpolitikai feladatokról.

- a tanácskozás részvevői természetesen jártasak az ifjúságpolitikai munkában, gazdag tapasztalatok birtokosai, mégis úgy véltük, hogy hozzájárul munkájuk még eredményesebb végzéséhez, ha egy-egy fontos témában a legilletékesebbek véleményét ismerik meg. dr. kornidesz mihály, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, művelődéspolitikánk időszerű kérdéseit elemezte, baranyai tiber, az mszmp központi bizottságának osztályvezető-helyettese az ifjúságpolitikai határozat végrehajtásának helyzetét elemző politikai bizottsági állásfoglalásról szólt, buda istván munkaügyi államtitkár gazdaságpolitikáinkról tartott előadást. a magyar kommunista ifjúsági szövetség tevékenységéről és feladatairól főcse lajos, a kisz központi bizottságának titkára beszélt.

/folyt. köv./

- 54 -

NA 1770

bb 71. / véget ért az ... folyt./ bh

- a tanácskozás részvevői szekcióüléseken tájékoztak az idei feladatokról - folytatta nádor györgy - . ebben az évben kerül sor első ízben az ifjúsági törvény paragrafusai által is előírt, kétévenkénti ifjúsági parlamentek megrendezésére. az ifjúsági parlamentek célja, hogy - kapcsolódva a forradalmi ifjúsági napok eseménysorozatához, - az új nemzedék megismerkedjék a szocialista építőmunka eredményeivel, szűkebb munkahelye sikereivel és gondjaival, számba vegye az ifjúsági törvény végrehajtásának csaknem hároméves tapasztalatait. értékelje, hogy a fiatalok miként élnek jogaikkal s hogyan teljesítik kötelezettségeiket. összegezve: az ifjúsági parlamentek legyenek az új generáció közéleti fórumai. ugyancsak az idén osztjuk ki első ízben a közelmúltban alapított ifjúsági nívódíjat azoknak, akik kulturális-művészeti, közművelődési, tervező-alkotó, pedagógiai tevékenységükkel hatékonyan járulnak hozzá az ifjúság szocialista szellemű neveléséhez, céljaink megvalósításához. korábban - az érdekelt állami és társadalmi szervekkel egyetértésben - arról határoztunk, hogy 1974-től minden év tavaszán ünnepélyesebbé tesszük a 14 éves fiatalok számára személyi igazolványuk átételének időpontját, s köszöntjük - mint nagykorúakat - a 18. életévükbe lépőket. ezekre az ünnepi eseményekre az idén kerül sor első ízben./mti/

..

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 11. sz. hírünk /horst sindermann .../ 1. folyt. 2. bek. 3. sorában a szöveg helyesen:

... propaganda osztályának vezetője. 1959-ben a kb póttagjának ...

/az „illetve a kb titkára,, mondatrész tehát törölendő!/

/mti/

..

bb 72. aláírták az 1974. évi magyar-szovjet belkereskedelmi választékcseré és műszaki-tudományos együttműködési megállapodást

i kf/mm gi la

1974. január 31.

a magyar-szovjet belkereskedelmi munkacsoport eredményes tárgyalásainak befejezéseként dr. juhár zoltán belkereskedelmi miniszterhelyettes és sz. m. szemicev, a szovjetunió össz-szövetségi belkereskedelmi miniszterhelyettese csütörtökön ünnepélyesen aláírta az 1974. évi választékcseré és műszaki-tudományos együttműködési megállapodás jegyzőkönyvét. az aláíráson jelen volt szurdi istván belkereskedelmi miniszter.

/folyt. köv./

- 55 -

NA 1775

bb 72. /aláírták az ... 1. folyt./g1

a magyar-szovjet belkereskedelmi választékcseré nyolc éves múltra tekinthet vissza. a múlt évben már több mint 11 millió rubel értékű fogyasztási cikket cserélt a két állam kereskedelme. a tárgyalások eredményeképpen 1974-ben ez az összeg 16 millió rubelre emelkedik, tehát körülbelül 45 százalékkal lesz magasabb, mint tavaly. a magyar import értéke mintegy 500 millió forint. a többi között 6,000 mopedet, 35 000 kerékpárt, csaknem 12 millió forint értékű halkonzervet, 1 650 tonna gyorsfagyasztott halat, 40 000 négyzetméter gyapjuszőnyeget, evőeszközkészletet, pezsgőt, konyhai táralóeszközöket szállít a szovjetunió kereskedelme, magyar palackozott borok, cigaretta, kozmetikai cikkek, bőrdizsmű-árak, csillárok, bizonyos ruházati cikkek, műselyemszövetek, ellenében. a megállapodásban szereplő árulístára felvették az észti, az orosz föderatív, a lett szovjet köztársaság cikkeit, s tervezik további választékcserét más köztársaságokkal is. a tudományos-műszaki együttműködés során megállapodtak a belkereskedelmi minisztériumok alá tartozó tervező és kutatóintézetek közötti dokumentékcserékben, közös kutatási témákban és abban, hogy kölcsönösen tájékoztatják egymás a kutatási tervekről, eredményekről. /mti/

--

bb 73. budapestre érkezett a román nehézgépipari miniszter

i ni/gg g1 sl la

1974. január 31.

ioan avram, a román szocialista köztársaság nehézgépipari minisztere csütörtökön budapestre érkezett és megkezdte tárgyalásait dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszterrel. megvitatják a két minisztérium közötti kapcsolatok kérdéseit, mindegyiket az autóipari, az energetikai és az élelmiszeripari együttműködés fejlesztésének lehetőségeit. az 1976-1980 közötti tervkordinációval kapcsolatos intézkedéseket is egyeztetik. /mti/

--

bb 74. kovács ilona festőművész első tárlata békéscsabán

vid/fm g1 la

1974. január 31.

békéscsabán csütörtökön megnyílt kovács ilona, fiatal festőművész első önálló tárlata. a kiállításon 25 - különböző technikával készült - alkotás látható. /mti/

--

NA 1740

- 56 -

bb 75. emléktábla a világrekorder tiszteletére

vid/fm g1 la

1974. január 31.

Lampich árpád okleveles gépészmérnök, az egyik legnagyobb magyar aviatikus tiszteletére emléktáblát avattak csütörtökön esztergomban. a hazai sportrepülés úttörője alapító tagja volt a műegyetem sportrepülő egyesületének 1921-ben. az általa tervezett „róma”, elnevezésű L.II-es típusú repülőgéppel többször is világrekordot ért el. a kiváló szakember hosszú évekig esztergomban élt és ott halt meg. egykori széchenyi-téri házában helyezte el az emléktáblát a városi tanács és a mész helyi szervezete. /mti/

--

bb 76. németh károly látogatása bács-kiukun megyében

vid fm bh la

1974. január 31.

németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára kétnapos látogatást tett bács-kiukun megyében. szerdán délután kecskeméten a megye vezetői fogadták, majd a megyei pártbizottságon dr. horváth istván, a pártbizottság első titkára tájékoztatta a megye helyzetéről. ezután németh károly - dr. horváth istvánnak, és dr. gajdócsi istvánnak, a megyei tanács elnökének társaságában - felkereste a kecskeméti zöldségtermesztési kutató intézetet. dr. balázs sándor, a kutatóközpont igazgatója ismertette az intézet munkáját, létesítményeit.

csütörtökön az izsáki állami gazdaságba látogatott németh károly, s megtekintette az országos híri homoki kertészeti nagyüzem létesítményeit, majd találkozott izsák nagyközség, a gazdaság és a helyi szocialista brigádok vezetőivel. látogatása kecskeméten fejeződött be, ahol a megyei pártbizottság vezetőivel, tagjaival, osztályvezetőivel tanácskozott. /mti/

--

17.15 bh

NA 1745

- 57 -

bb 77. csepeli munkásörök ünnepi egységgyűlése

t vt mm zs bh la

1974. január 31.

a csepel vas- és fémművek munkásör kollektívája csütörtökön tartotta egységgyűlését a csepeli sportcsarnokban. az ünnepi eseményen megjelent gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot főtitkára, ott volt papp árpád vezérőrnagy a központi bizottság tagja, a munkásörországos parancsnoka és somogyi sándor, a budapesti pártbizottság titkára is.

borbély sándornak, a csepel vas- és fémművek pártbizottsága első titkárának üdvözlő szavai után barta gyula zászlóalj-parancsnok beszámolójából kitünt, hogy a zászlóalj becsülettel teljesítette 1973-ra megszabott feladatait. az előírt harci kiképzési programot jó színvonalon hajtották végre a csepel vas- és fémművek munkásörrei és példásan helyt álltak a szocialista versenymozgalomban is.

a beszámolót követően ruzsbatzky lászló, a munkásörország budapesti parancsnoka köszöntötte a budapesti parancsnokság nevében a munkásöröket. bejelentette, hogy a zászlóalj kiváló teljesítményével az egységek közötti versenyben az első helyre került és ezzel elnyerte a budapesti legjobb egységet megillető vándorserleget és oklevelet, amelyet beszéde befejeztével átadott a zászlóalj-parancsnoknak.

felszólalt az ünnepi egységgyűlésen gáspár sándor is. az mszmp központi bizottsága nevében köszöntötte az önkéntes fegyveres testület tagjait, s elismerését fejezte ki a kiváló eredményért, amellyel a budapesti munkásör-egységek versenyében a csepel vas- és fémművek munkásörrei megszerezték az első helyezést. méltatta a munkásörország jelentőségét, azt a fontos szerepet, amit a testület tagjai a munkáshatalom, a szocialista társadalom vívmányainak védelmében, őrzésében betöltenek. hangsúlyozta, hogy a munkásörország tevékenységét a párt központi bizottsága nagy figyelemmel kíséri.

köszöntötte a csepel vas- és fémművek munkásörreit az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoporthoz tartozó egyik alakulatának magasrangú képviselője is.

/folyt. köv./

- 58 -

17.30 bh

NA 17⁰⁰

bb 77. /csepeli... folyt./ bh

az egységgyűlésen 15, illetőleg 10 éves szolgálatuk és eredményes tevékenységük jutalmaként többen részesültek szolgálati érdemérem kitüntetésben, számosan vették át a kiváló parancsnok, valamint a kiváló munkásör jelvényt, a leszerelők és a tartalékállományba vonulók pedig munkásör emlékjelvényt kaptak.

az ünnepi esemény záróaktusaként elbucsuztatták a leszerelőket és tartalékállományba vonulókat, majd a zászlóalj új munkásörrei tettek ünnepélyes esküt./mti/

--

bb 78. kitüntetés

pá zs bh la

1974. január 31.

a népköztársaság elnöki tanácsa vargyas lajosnak, a zenetudományok doktorának, az mta zenetudományi intézete tudományos tanácsadójának 60. születésnapja alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetését adományozta, a tudományos kutatásban, a tudományszervezésben és a tudomány népszerűsítésében kifejtett munkásságáért. a kitüntetését köpeczi béla, a magyar tudományos akadémia főtitkára csütörtökön adta át az akadémián./mti/

--

bb 79. mihail adolfovics sztirikovics akadémikust,

pá zs bh la

1974. január 31.

a szovjetunió tudományos akadémia elnökségének tagját, aki a szovjet kultúra és tudomány házána vendégeként tartózkodik hazánkban - csütörtökön hivatalában fogadta erdey-gruz tiber, a magyar tudományos akadémia elnöke./mti/

--

- 59 -

17.3 bh

NA 17⁰⁰

bb 80. a szerb tudományos és művészeti akadémia

pá zs bh la

1974. január 31.

házánkban tartózkodó delegációjának tiszteletére erdey-gruz tiber, a magyar tudományos akadémia elnöke csütörtökön fogadást adott az akadémia tudós-klubjában./mti/

--

sb 81. akadémiai székfoglaló

pá zs bh la

1974. január 31.

mócsy andrás, akadémiai levelező tag „a pannon vezérszerep okai és következményei”, címmel csütörtökön megtartotta székfoglaló előadását a magyar tudományos akadémián./mti/

--

bb 82. enyhe idő európa-szerte - nem várható változás időjárásunkban - téli rekordmeleg szentgottháron

1 sz fk sl bh la

1974. január 31.

európa-szerte enyhe időjárással folytatódik a tél. a szovjetunió európai területeinek észak-keleti, valamint skandinávia északi részein ugyan nem emelkedik a hőmérséklet a higanyszála 0 fok fölé, de szerte a kontinensen 5-10 fokkal melegebb van a sokéves átlagnál. így míg a szovjetunió egyes részein havazott, csütörtökön nyugat-európában, elsősorban a brit-szigeteken, franciaországban és olaszország néhány vidékén esett az eső. norvégiában és svédország nagy részén napközben is plusz 5 plusz 6 fokot mértek, s még éjszaka sem süllyedt a hőmérséklet fagypontra alá. leningrádban, ahol ilyenkor mindig legalább mínusz 10 fokot mértek, most plusz 2 fok a hőmérséklet. ezt a szokatlan időt az a több ezer kilométer kiterjedésű óriásciklon okozza, amely az óceán fölött helyezkedik el már legalább hat hete és a jelek szerint még egy ideig maradni fog. közép-nyugat- és dél-európában ugyan csak hetek óta tart már a párák, sokszor ködös, enyhe idő.

/folyt. köv./

- 60 -

17.35 bh

M 18²⁰

bb 82. /enyhe idő 3746pa-szerte ... folyt./ bh

a kárpát-medence, s így hazánk időjárását a nyugat felől érkező enyhe és a keletről áramló valamivel hűvösebb légtömegek találkozása határozza meg. ennek megfelelően csütörtökön a hajnali és reggeli órákban felhős, helyenként ködös volt az idő, főleg az ország nyugati felében. napközben országszerte plusz 1 plusz 6 fokos hőmérsékleti értékek alakultak ki, sőt szentgotthárd téli rekordmeleggel dicsekedhet, csütörtök délután és délután is 12 fokot mértek.

a meteorológiai intézet előrejelzése szerint változóan felhős, párák, de valószínűleg csapadék nélküli időre lehet számítani. időnként megerősödik majd a déli-délkeleti szél is. a hét végére és a jövő hét elejére is enyhe marad az idő. a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 0 mínusz 5, legmagasabb napközi hőmérséklet plusz 3 plusz 8 fok között lesz. /mti/

--

bb 83. a belföldi szerkesztőség hírjegyzéke 13 órától 18 óráig

gi la

1974. január 31.

44. új áruházak szegeden
45. vegyipari ujitók tanácskozása
46. termelési rekord diósgyőrben
47. „mezei repülőterek”
48. felsőoktatási intézmények vezetőinek tanácskozása
49. elhunyt kincses jános
50. szolnok - új vízügyi szakemberképző központ
51. üvegek betétdíja
52. máv közlemény
53. partizán emléktábla megkoszorúzása
54. a szállítási szakszervezet kv ülése
55. a közalkalmazottak szakszervezetének kv ülése
56. a minisztertanács ülése
57. mezőgazdasági környezetvédelmi szakmérnökképzés
58. fock jeno ebádet adott sindermann tiszteletére
59. halálos közlekedési baleset
60. mokép sajtótájékoztató

/folyt. köv./

- 61 -

M 18²⁰

bb 83. /a belföldi ... 1. folyt./gi

61. sajtótájékoztató a kndk nagykövetségén
62. országos tanácskozás gödöllőn
63. focik Jenő és Sindermann tárgyalása
64. a nemzetiségi tanácsadó bizottság ülése
65. tanácskozás a szív- és érbetegségekről
66. autóbusz szállítmány az ndk-ba
67. elhunyt Pollák Oszkár
68. a bejáró munkások művelődéséért
69. kedvezményes rádióakció heves megyében
70. a papíripari egyesület jubileumi közgyűlése
71. ifjúságpolitikusok tanácskozása
72. magyar-szovjet belkereskedelmi megállapodás
73. a román nehézipari miniszter budapesti
74. Kovács Ilona tárlata
75. emléktábla a világrekorder tiszteletére
76. Németh Károly látogatása Bács megyében
77. csepeli munkásörök egységgyűlése
78. kitüntetés
79. Erdély-Gruz fogadta Sztirakovicz akadémikust
80. fogadás a szerb akadémiai küldöttség tiszteletére
81. akadémiai székfoglaló
82. enyhe idő
83. hírljegyzék

/mti/

--

bb 84. Gyenes András hazaérkezett

/fné gi zs la

1974. január 31.

Gyenes András, az MSZMP központi bizottsága külügyi osztályának vezetője január 28-31 között megbeszéléseket folytatott Bukarestben a pártközi együttműködés kérdéseiről. Ott-tartózkodása során fogadta Stefan Andrei, a román kommunista párt központi bizottságának titkára. Gyenes András csütörtökön hazaérkezett Budapestre. /mti/

--

18,25/gi

- 62 -

M-718^{uo}

bb 85. időjárásjelentés

a meteorológiai intézet jelenti 1974. január 31-én, csütörtökön este: enyhe idő

/pá gi la

1974. január 31.

Várható időjárás péntek estig: változóan felhős, helyenként párák. Jelentős csapadék nem várható. mérsékelt, napközben megélénkülő déli szél. éjszaka egy-két helyen köd. Legmagasabb napi hőmérséklet pénteken általában plusz 3 - plusz 8 fok között. /mti/

--

bb 86. fogadás a szovjet nagykövetségen

t vt/pá gi la

1974. január 31.

a. a. Zsuk ezredes, a Szovjetunió budapesti nagykövetségének hazánkából rövidesen végleg távozó katonai és légügyi attaséja csütörtökön este a nagykövetségen fogadást adott az újonnan érkezett attasé, d. i. Oszadcsij vezérőrnagy bemutatása alkalmából. a fogadáson megjelent Borbándi János, az MSZMP központi bizottságának osztályvezetője, Csémi Károly altábornagy, honvédelmi minisztériumi államtitkár, Papp Árpád vezérőrnagy, a munkásörök országos parancsnoka, továbbá a magyar néphadsereg tábornoki és parancsnoki karának sok tagja, a társ fegyveres testületek több magasrangú vezetője.

Ugyancsak ott voltak a fogadáson a Budapesti akkreditált katonai és légügyi attasék, továbbá - b. p. Ivanov vezérőrnaggyal az élen - az ideiglenesen Magyarországon állomásozó szovjet déli hadseregcsoporthoz tartozó parancsnokságának magasrangú képviselői. /mti/

--

bb 87. kétszer volt földrengés az elmúlt 24 órában Budapesti

i ms/pá gi la

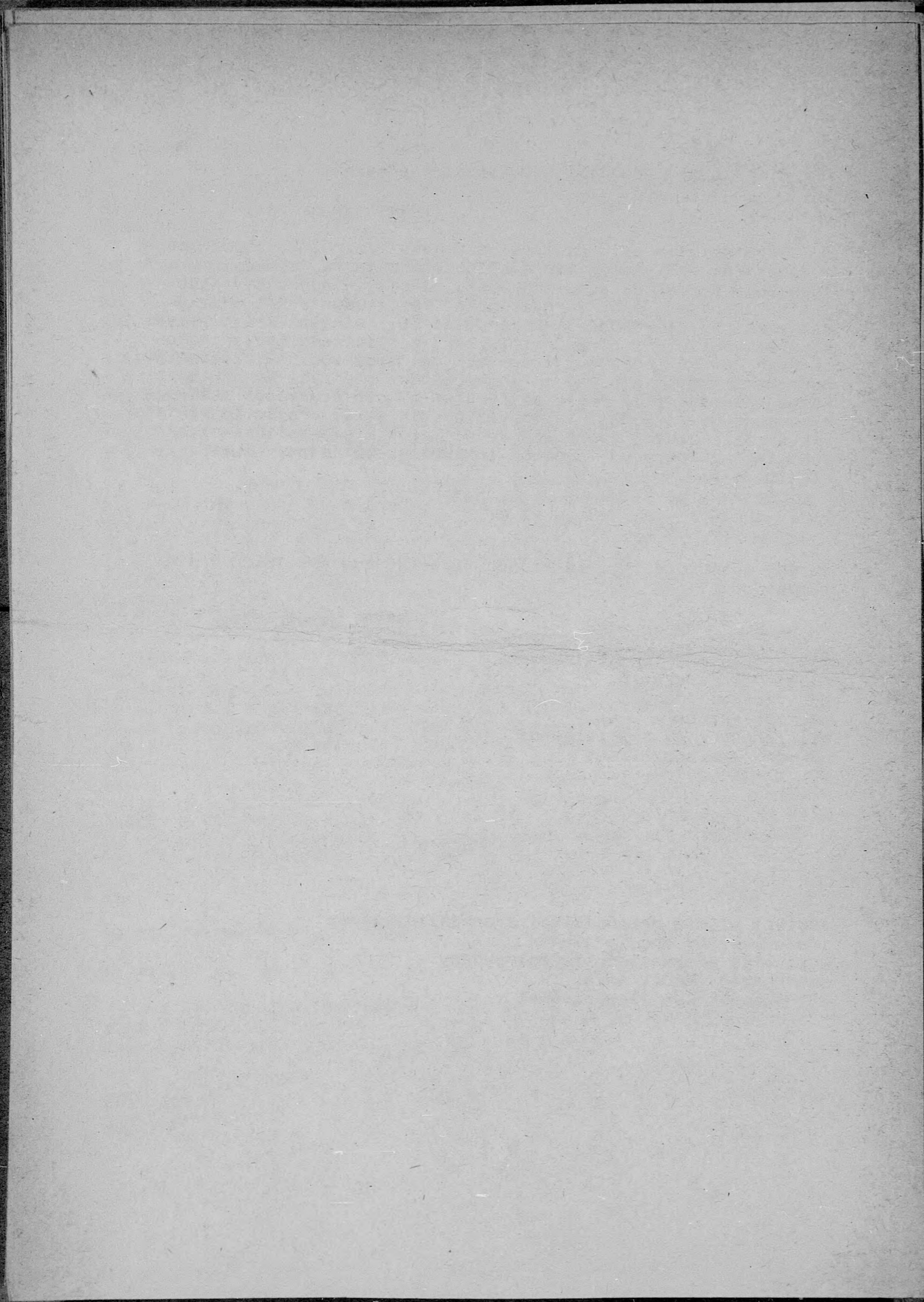
1974. január 31.

Szerdán röviddel éjjel előtt a még ébren lévő Budapestiek közül számosan érezték gyenge földrengést, sőt néhányan az ablakok is megrezdültek, sok épületben recsegés, ropogás volt hallható. csütörtökön délelőtt fél 12-kor újabb, de az előbbinél is gyengébb földrengés volt.

/folyt. köv./
20,40/gi

- 63 -

M-21^{oo}

MUNKASZÁM:

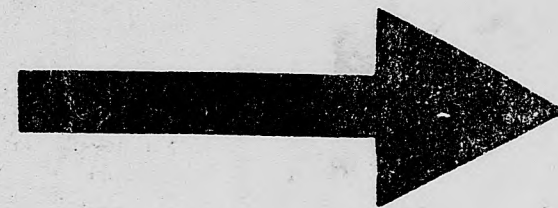
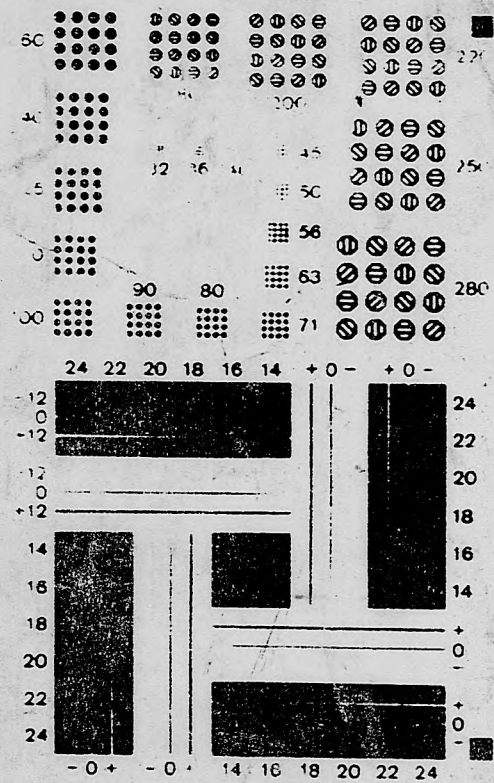
B/1

FELVÉTEL:

654

Készítette: FÖLDVÁRY

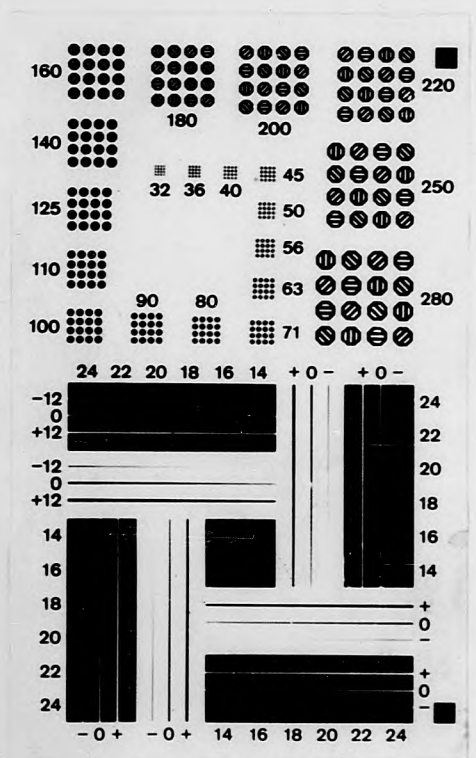
OSZK.

FOLYTATÁS

OSZK.

1993

1:10

FOLYTATÁS